GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 20 MARCA 1997 ROKU | TEL./FAKS (069) 66 07 252 | NR 33 ◆ CENA 3,- Kč

MIĘDZYNARODOWE ŚPIEWANIE

"Hutnik" w Czechach

W ramach przebiegającego Roku Kultury Polskiej w Republice Czeskiej jutro rozpocznie występy na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Ujściu nad Łabą Polski Zespół Śpiewaczy "Hutnik" z Trzyńca pod kierownictwem Cezarego Drzewieckiego.

Jak powiedział "GL" Jan Hlawiczka, prezes Zrzeszenia Śpiewacko-Muzycznego, wyjazd doszedł do skutku dzięki osobistemu zaangażowaniu członkini Rady Polaków, Danuty Brannej. PZŚ "Hutnik" zaprezentuje się północnoczeskiej publiczności po raz pierwszy. Na Festiwalu, który przebiegnie od 21 do 24 marca w miejscowym kościele ewangelickim, będzie śpiewał a capella, jak i z towarzyszeniem chóru amerykańskiego i usteckiego - Chorsa Academica. Zaolziacy wykonają utwory sakralne, w tym i polskich kompozytorów: G.G. Gorczyckiego, S. Wiechowicza i J. Świdra. **(mro)**

Pierwsze w tej kadencji

CZ. CIESZYN (h) - Pierwsze w VI kadencji wspólne posiedzenie Rady Polaków i Rady Przedstawicieli odbędzie się jutro o godz. 16.00 w sali nr 112 hotelu "Piast" w Cz. Cieszynie.

Program posiedzenia przewiduje m. in. wybory wiceprezesa Rady Polaków, omówienie statutowych obowiązków Rady Przedstawicieli i ustalenie zasad współdziałania Rady Przedstawicieli z Radą Polaków.

CZESKO-POLSKIE TARGI TURYSTYCZNE JUŻ PO RAZ DRUGI

Między nami, sąsiadami...

CZESKI CIESZYN (kor) - Trzydziestu dwóch wystawców z Polski i Republiki Czeskiej bierze udział w trzydniowych Czesko-Polskich Targach Turystycznych, które rozpoczęły się wczoraj w głównej sali czeskocieszyńskiego "Piasta".

Dzień wczorajszy i dzisiejszy wystawy, której organizatorami są Dom Polski SA oraz biuro podróży "Dom Polski Travel" przy współpracy z Urzędem Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie, przeznaczone są głównie dla biur podróży, touroperatorów oraz przedstawicieli miast i instytucji o regionalnym charakterze, jutro natomiast targi będą otwarte - w godz. 9.00-17.00 - również dla publiczności.

We wczorajszej inauguracji targów wzięli udział m. in. przedstawiciele Konsulatów Generalnych RP i RC w Ostrawie i Katowicach z konsulami generalnymi Bernardem Błaszczykiem i Josefem Byrtusem na czele, burmistrzowie obu Cieszynów Jan Olbrycht i Bohumil Muroň, reprezentanci władz Gdańska, Krakowa, Wrocławia, Tarnowskich Gór, Wodzisławia i Urzędu Powiatowego w Brzeclawiu (przypomnijmy, że Brzeclaw podpisał niedawno umowę o współpracy z przedstawicielami woj. przemyskiego), jak również głównych sponsorów imprezy - noszowickiego browaru Radegast i Wytwórni Win w Mikulowie, których wyroby, wraz ze wspaniałą muzyką w wykonaniu kapeli ludowej "Břeclavan", umilały czas uczestnikom otwarcia targów.

"Chciałbym, żeby te targi były kolejnym krokiem ku wzajemnemu zrozumieniu między naszymi dwoma sąsiednimi państwami i życzę wszystkim uczestnikom udanych transakcji" - powiedział podczas inauguracji wystawy Bernard Błaszczyk.

Ciąg dalszy na str. 2

Już wiosna!

Dziś, 20 marca o godz. 14.55 czasu środkowoeuropejskiego rozpoczyna się astronomiczna wiosna. W tym roku przełom zimy i wiosny był pod znakiem charakterystycznej, zmiennej marcowej pogody. Wcześniej, w końcu lutego i na początku marca, występowała silna anomalia ciepła - z wysokimi jak na tę porę roku temperaturami. W tych dniach jak gdyby chciała jeszcze powrócić zima. Wypada mieć nadzieję, że na krótko...

PARLAMENTARZYŚCI RC W POLSCE

Na najwyższym szczeblu

Dostosowanie prawodawstwa Polski i Czech do norm obowiązujących w Unii Europejskiej oraz współpraca obydwu krajów w walce ze zorganizowaną przestępczością, to niektóre tematy wtorkowej rozmowy Miloša Zemana, przewodniczącego Izby Poselskiej RC, z Aleksandrem Kwaśniewskim, prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.

Miloš Zeman spotkał się tego samego dnia z Adamem Struzikiem, marszałkiem Senatu oraz został przyjęty przez Józefa Zycha, marszałka Sejmu, na którego zaproszenie przybyła do Polski delegacja czeskich parlamentarzystów. Przedmiotem obrad polityków były w głównej mierze przygotowania do wejścia do NATO. Wczoraj czescy goście przysłuchiwali się obradom Sejmu.

● Z KRAJU I ZE ŚWIATA

◆ Po wczorajszym spotkaniu z norweskim królem Haraldem V premier V. Klaus powiedział, że decyzja RC o kupowaniu gazu ziemnego także z Norwegii jest dobra i ostateczna. (tit)

◆ Rząd na wczorajszym posiedzeniu nominował K. Vulterina na stanowisko dyrektora BIS oraz V. Veselého na stanowisko Prokuratora Generalnego.(tit)

◆ Wg projektu reformy systemu ubezpieczenia zdrowotnego, który przekazał wczoraj minister J. Stráský premierowi V. Klausowi, mogą ulec obniżce opłaty ubezpieczeniowe z obecnych 13,5 proc. o 1 procent. Natomiast koszty partycypacji pacjentów w wzrosną z 8,9 proc. do 12,8 proc. Chodzi np. o ceny: dnia hospitalizacji - 100 Kč, wezwania pogotowia ratunkowego - 30 Kč, wizyty lekarza 50 Kč. (tit)

◆ Dziś w Helsinkach rozpocznie się szczyt amerykańsko-rosyjski. Konferencja prasowa zapowiadana jest na piątek.

◆ Włoski rząd na nadzwyczajnym posiedzeniu poświęconym kryzysowi w Albanii ogłosił stan wyjątkowy na terytorium całego kraju do 30 czerwca.

PO SPOTKANIU J. TALÍŘA Z PEZETKAOWCAMI

Zaproszenie dla ministra

OSTRAWA (kor) - Zaproszenie na jubileuszowy Festiwal PZKO wręczyli osobiście w poniedziałek ministrowi kultury RC, Jaromírowi Talířowi, przedstawiciele ZG PZKO, prezes Związku Jerzy Czap oraz dyrektor Biura ZG Bohdan Suchanek.

Do spotkania przedstawicieli władz największej polskiej organizacji w RC z szefem resortu kultury doszło w ostrawskim biurze poselskim posła Viléma Holáňa, a uczestniczył w spotkaniu również senator Emil Škrabiš.

"Spotkanie mogło się odbyć m. in. właśnie dzięki inicjatywie senatora Škrabiša, który w listopadowych wyborach senackich wybrany został w obwodzie czeskocieszyńsko - trzyniecko-jabłonkowskim" - powiedział nam wczoraj B. Suchanek. *"Poinformowaliśmy ministra Talíře o strukturze i działalności PZKO, która jest obecnie nie tylko największą w RC organizacją narodowościową, ale i największą organizacją zajmującą się sprawami kultury. Trzeba powiedzieć, że wiele informacji na temat PZKO przekazał też ministrowi senator Škrabiš, za co chciałbym mu serdecznie podziękować. Jeżeli chodzi natomiast o zaproszenie na czerwcowy festiwal, minister zapewnił nas, że postara się przyjechać do Karwiny, zwłaszcza że zamierza przybyć na festiwal minister kultury i sztuki RP Zdzisław Podkański".*

Jak poinformował nas dalej B. Suchanek, swój przyjazd na festiwal zapowiedzieli już również marszałkowie senatów RP i RC: Adam Struzik, który postanowił objąć patronat nad obchodami 50-lecia PZKO, oraz Petr Pithart.

▲ *Jak już informowaliśmy, do jutra otwarte są na Czarnej Łące w Ostrawie międzynarodowe targi medycyny, farmacji, zdrowej żywności i weterynarii "Medica Moravia". Targom towarzyszą Dni Zdrowia, na dziś pracownicy Okręgowej Stacji Higieny przygotowali też m. in. seminarium nt. "Narkotyki i młodzież". Impreza czynna jest w godzinach od 9 do 17.* ***Fot. JERZY KUBIENKA***

KONKURS O TYTUŁ "MISTRZA ORTOGRAFII"

Ojczyzna polszczyzna

KARWINA (h) - Już po raz trzeci urządza Polska Szkoła Podstawowa w Karwinie-Frysztacie konkurs dla uczniów szkół podstawowych w powiatach karwińskim i frydecko-misteckim - współzawodnictwo o tytuł "Mistrza Ortografii". Wielkie zmagania odbywać się będą we frysztackiej szkole we wtorek 25 marca.

Jak powiedziała nam dyrektorka szkoły, Janina Fierla, dla zwycięzców przewidziano nagrody ufundowane przez Zarząd Główny PZKO, Radę Polaków w RC, Polskie Centrum Pedagogiczne, Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC oraz Koło Macierzy Szkolnej w Karwinie-Frysztacie.

W ubiegłorocznym konkursie próbowali sił uczniowie ze wszystkich pełnych szkół podstawowych. Organizatorzy mają nadzieję, że nie inaczej będzie w tym roku.

"Zdenerwowanie i tremę trzeba koniecznie zostawić w domu, konkurs to przede wszystkim świetna zabawa" - mówi dyrektorka. *"W pierwszej części będzie dyktando, w drugiej inne, potraktowane na wesoło, dyscypliny. Uważam, że dla wszystkich dzieci konkurs może być ciekawym doświadczeniem, dla tych zaś, którzy wybierają się do szkół średnich - próbą generalną przed egzaminami wstępnymi. W każdym razie na pewno warto spróbować".*

Każda szkoła zgłasza do konkursu najwyżej dwu kandydatów startujących w kategorii I (klasy VI i VII) oraz najwyżej trzech kandydatów w kategorii II (klasy VIII i IX).

NOWE MIESZKANIA GŁÓWNIE W ŁYŻBICACH

Zapłacą przyszli lokatorzy

TRZYNIEC (kor) - Władze hutniczego miasta postanowiły rozwiązać niewesołą sytuację mieszkaniową poprzez zagospodarowanie strychów i wznoszenie nadbudówek na blokach mieszkalnych będących własnością miasta.

Wprawdzie na razie trudno mówić o konkretach, sprawą nowych mieszkań zajmie się bowiem Rada Miejska dopiero na jednym ze swoich najbliższych posiedzeń, już teraz jednak wytypowano niektóre obiekty, głównie w dzielnicy Łyżbice.

"Jak wynika z naszych sondaży, ubiegających się o mieszkanie jest w Trzyńcu sporo" - powiedział nam wiceburmistrz Karol Bardoň. *"Nowe mieszkania co prawda nie rozwiążą problem mieszkaniowy do końca, ale z pewnością będzie to wielka pomoc. Zaraz więc po podjęciu przez Radę Miejską konkretnej decyzji podamy dokładną informację dla wszystkich zainteresowanych na łamach miejskiego informatora, no i będziemy czekać na reakcję mieszkańców".*

● POGODA

CZWARTEK Zachmurzenie duże z przejaśnieniami, przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st. C., nocą od -1 do -5 st. C.

PIĄTEK Zachmurzenie duże z przelotnymi opadami, przeważnie śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st. C, w nocy od -1 do -5 st. C.

NA CZESKO-POLSKIEJ GRANICY

Koniec protestu

OSTRAWA (mro) - O trzeciej w nocy z wtorku na środę polscy celnicy zakończyli akcję protestacyjną. Podczas nocnych rozmów przedstawicieli protestujących i Głównego Urzędu Ceł osiągnięto porozumienie w sprawach płacowych.

Rzecznicy prasowi Rejonowych Urzędów Celnych w Ostrawie i Frydku-Mistku - Svatopluk Bednař i Karel Mošťkoř zgodnie potwierdzają, że zapowiadany zawczasu strajk nie sprawił czeskiej stronie trudności. Jedynym utrudnieniem były długie kolejki TIR-ów, w których czas oczekiwania wynosił na przejściu drogowym Bogumin-Chałupki 25 godzin, a na przejściu Kocobędz-Boguszowice ponad 40 godzin.

Protestujący celnicy zawracali z granicy wielu "turystów" przewożących ponadnormatywne ilości towarów. Wspomniane wyżej Rejonowe Urzędy Ceł nie odnotowały żadnych skarg na postępowanie polskich służb celnych.

STANISŁAW FOLWARCZNY: "WŁADZE REPUBLIKOWE SĄ DO NAS RACZEJ PRZYCHYLNIE NASTAWIONE"

Przed nauczycielskim forum

W najbliższą sobotę, o godz. 8.30, rozpocznie w czeskocieszyńskim "Piaście" swoje obrady czwarty już zjazd reaktywowanego w roku 1990 Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Republice Czeskiej. Głównym celem zjazdu będzie wybór nowych władz Towarzystwa, wytyczenie nowych zadań oraz ocena działalności TNP w okresie od ostatniego zjazdu, który odbył się w marcu 1994 roku w Domu PZKO w Lesznej Dolnej. Przed obradami najwyższego forum polskich nauczycieli postanowiliśmy zwrócić się do prezesa TNP, dyrektora PSP w Czeskim Cieszynie **Stanisława Folwarcznego**, o krótką ocenę minionej kadencji...

◆◆ **A więc - jaka była ta kadencja, bo różniła się chyba od tych poprzednich? Pojawiły się przecież nowe problemy - wynikające chociażby z tego, iż Parlament RC uchwalił w tym czasie nową ustawę szkolną, która określa m. in. limity uczniów w klasach, co z pewnością ma wielki wpływ na polskie szkolnictwo narodowościowe...**

- Ma pan rację, kończąca się kadencja rzeczywiście wyraźnie się różniła od poprzednich, ale nie tylko z powodu przyjęcia przez parlament wspomnianej już ustawy szkolnej. Powstały bowiem w tym czasie instytucje, które profesjonalnie już zajmują się naszym szkolnictwem. Przed rokiem 1994 nie istniało przecież Polskie Centrum Pedagogiczne, nie było inspektora dla polskich szkół, ani też nie działała Komisja Szkolna przy Radzie Polaków. To właśnie Towarzystwo Nauczycieli Polskich, jako organizacja branżowa, chociaż w stu procentach społeczna, musiała zająć się sprawami szkolnictwa po roku 1989, kiedy np. zlikwidowano Okręgowy Instytut Pedagogiczny w Ostrawie oraz inne placówki i instytucje, które troszczyły się dawniej o nasze szkolnictwo.

Ciąg dalszy na str. 3

Fot. FRANCISZEK BAŁON

PO ZIMIE DROGI WYMAGAJĄ NAPRAWY

Asfaltowy makijaż

HAWIERZÓW (wak) - Skończyła się zima. Mrozy spowodowały, że w "asfaltowym makijażu" dróg i chodników powstały dziury, które będzie trzeba załatać.

"Nie czekaliśmy do kalendarzowej wiosny, naprawialiśmy na bieżąco wyrwy, wyboje i wykruszenia nawierzchni oraz wymienialiśmy uszkodzone bariery" - mówi Jarmila Davidkowa z wydziału ds. utrzymywania dróg Usług Technicznych.

Zdaniem hawierzowskich specjalistów szkody nie są, w porównaniu z latami ubiegłymi, zbyt duże. Nie wiadomo jeszcze dokładnie, które drogi poddane zostaną w tym roku niezbędnym naprawom. Wytypowano ich kilkanaście. Wiadomo jednak, że już na przełomie kwietnia i maja w pierwszej kolejności remontowane będą drogi szybkiego ruchu, po których kursują autobusy i samochody dostawcze.

Do największych inwestycji drogowych należeć będzie w tym roku remont chodnika wzdłuż ulicy Robotniczej. Drogowcy już teraz uprzedzają użytkowników o znacznych utrudnieniach w ruchu spowodowanych pracami budowlanymi.

W 55. ROCZNICĘ CIESZYŃSKIEJ TRAGEDII

W hołdzie ofiarom

20 marca 1942 roku o godz. 15 w Cieszynie odbyła się publiczna egzekucja 24 Polaków, wśród nich było i kilku Zaolziaków. Między zamordowanymi przez Niemców był i mój brat śp. Alfons Fojcik. 28-letni młody człowiek wyrwany z rodziny, pracy zawodowej i społecznej. Wspominam o tym, bo minie właśnie 55. rocznica tej strasznej tragedii, a ja chciałabym w ten sposób złożyć hołd wszystkim w ten dzień zamordowanym i wymienić z nazwiska przynajmniej tych z Zaolzia. Wg książki Ludwika Kohutka "Gdy drzewa szubienic wyrosły" byli to: Adolf Chlebek z Gutów, Alfons Fójcik z Cierlicka Górnego, Karol Jadwiszczok z Ligotki Kameralnej, Jan Kuśnierz z Gutów, Leopold Leśniara z Poręby, Jan Martynek z Mostów koło Jabłonkowa, Paweł Morżoł z Bystrzyc, Alojzy Szotkowski z Mostów koło Jabłonkowa, Józef Wałach z Wędryni.

Henryk Jasiczek swój piękny wiersz poświęcony temu wydarzeniu kończy tymi słowami:

"Czy słyszycie ich głos?
Polegli wciąż stoją na warcie -
Czy słyszycie ich głos?
Ludzie, słuchajcie!"...

* * *

Jestem stałą czytelniczką "Głosu Ludu", członkinią PZKO i jest mi żal, że o tych bohaterach się nie pamięta i na łamach "Głosu Ludu" o nich nie pisze, byli to przecież polscy działacze społeczni. W 50. rocznicę ich tragicznej śmierci nie było ani wzmianki. Może i to jest jedną z przyczyn ubywania dzieci w naszych szkołach - brak świadomości naszej historii, wyrzeczeń i ofiar naszych przodków.

ANNA ŠUMBERA-FÓJCIK

* * *

OD REDAKCJI: *Nie zapominamy, pani Anno, pamiętamy, niekoniecznie tylko przy "okrągłych" rocznicach tego tragicznego wydarzenia. Pani zarzut jest na tyle poważny, że poszperałem w starych rocznikach gazety, by się przekonać, jak bardzo się Pani myli - wystarczy otworzyć "GL" z 17 marca 1992 r. (wyczerpujący temat artykuł "W 50. rocznicę zbrodni hitlerowskich"), wcześniej marcowy 34. nr z 1991 r., z przytykiem do przedstawicieli naszych czołowych władz i organizacji (Rady Polaków, ZG PZKO, SMP, HPC...), których zabrakło na uroczystościach rocznicowych.*

Wśród zamordowanych pod Wałką Polaków z Zaolzia był również Józef Czepczorz z Łyżbic.

Z poważaniem
WŁADYSŁAW BIŁKO

● POLICJA DONOSI

Brawo, strażnicy!

Strażnikom miejskim w Boguminie udało się w minionych dniach zatrzymać kilka osób, które weszły w kolizję z prawem. W dniu 10 marca przekazali funkcjonariuszom Policji RC obywatela Boguminа, który uchylał się od odbycia wymierzonej mu kary więzienia. W cztery dni później strażnik miejski zatrzymał uzbrojonego mężczyznę, który na ul. Okružní groził przechodniom. Nocą tego samego dnia patrole Policji Miejskiej zatrzymały dwóch mężczyzn, którzy włamali się do przedszkola przy ul. Nerudy. Zrabowane przedmioty wróciły na miejsce, włamywacze trafili do aresztu. **(V)**

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej lub z "Magazynu PAP".

● Z POLSKI

◆ Premier Włodzimierz Cimoszewicz poinformował wczoraj przedstawicieli klubów parlamentarnych o decyzjach, jakie podjął w związku z demonstracją stoczniowców w Warszawie i okupowaniem przez nich ministerstw: skarbu, gospodarki i płacy. Podczas akcji usuwania protestujących policja użyła pałek i gazów bojowych.

◆ Na dzisiaj przewodniczący "Solidarności" Marian Krzaklewski zwołuje do Warszawy nadzwyczajne posiedzenie Komisji Krajowej Związku.

◆ Posiadanie niewielkiej ilości narkotyków na własny użytek nie będzie karane - przewiduje projekt ustawy o zapobieganiu narkomanii.

◆ Prywatyzacja RUCHU rozpocznie się od początku - taką decyzję podjął minister Skarbu Państwa Mirosław Pietrewicz.

◆ Premier Cimoszewicz wygłosi dzisiaj w Sejmie informację dotyczącą Stoczni Gdańskiej.

◆ Prezydent Aleksander Kwaśniewski spotkał się z wicepremierem i ministrem spraw zagranicznych Chorwacji Mate Granciciem. Omawiano sytuację na Półwyspie Bałkańskim i w Albanii.

◆ Rosyjskie MSZ potwierdziło, że polski statek rybacki "Aquarius" miał pozwolenie na połów ryb na Morzu Ochockim.

◆ Z 10-dniową wizytą roboczą do USA i Kanady udał się wczoraj Zbigniew Siemiątkowski - minister koordynujący pracę polskich służb specjalnych.

◆ W Ciechanowie obchodzono 130. rocznicę urodzin pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

PREZENTACJA DOROBKU POLAKÓW ZA GRANICĄ

"Polonia 2000"

Sejmowa Komisja Łączności z Polakami za Granicą zaakceptowała projekt programu "Polonia 2000", przedstawionego na wtorkowym posiedzeniu przez ministra kultury RP Zdzisława Podkańskiego. *"Rok 2000 powinniśmy świętować razem z naszymi rodakami mieszkającymi poza granicami. Program 'Polonia 2000' pozwoli na zaprezentowanie ich dorobku"* - powiedział Podkański.

Program realizowany będzie w kilku blokach tematycznych: kultura ludowa, muzyka, książka i czytelnictwo, teatr, plastyka, ochrona dziedzictwa kulturowego i film. Zorganizowane zostaną m.in.: targi książki polskiej wydawanej za granicą, festiwal teatrów polonijnych, wystawy współczesnej sztuki polskiej stworzonej przez artystów poza krajem, prezentacja dorobku instytucji polonijnych.

Realizacja programu rozpocznie się w 1997 r. Festiwalem Piosenki "Malwa" dla młodzieży polonijnej z Litwy, Łotwy, Ukrainy, Białorusi i Zaolzia, oraz trzema wystawami plastyków polonijnych w warszawskiej Zachęcie i muzeum w Radomiu.

W roku 1998 - roku Mickiewiczowskim - zostanie zorganizowana wystawa "Pan Tadeusz" w Łazienkach Królewskich i sesja naukowa prezentująca dorobek polskiej emigracji we wszystkich dziedzinach życia intelektualnego i artystycznego. Oprócz tego zaprezentowany zostanie cykl koncertów i prelekcji nt. dzieł Ignacego Jana Paderewskiego i film dokumentalny o działalności artystycznej w skupiskach polonijnych.

Rok 1999 będzie poświęcony Henrykowi Sienkiewiczowi i roli jego pisarstwa w tworzeniu "mitu polskiego" w świadomości emigracji polskiej. *"Mam nadzieję, że będzie to połączone z emisją filmu 'Ogniem i mieczem' Jerzego Hoffmana"* - powiedział Podkański. Zorganizowana zostanie również prezentacja pianistów polskiego pochodzenia grających muzykę Fryderyka Chopina.

"Rok 2000 będzie dopełnieniem tych działań, prezentacja dorobku emigracji zwieńczona zostanie 'okrągłym stołem' - dyskusją pod hasłem: "Tradycja i nowoczesność - dokonania i zamierzenia Polonii" - powiedział na zakończenie prezentacji Podkański.

Posłowie zaproponowali wzbogacenie programu o m.in. prezentację Biblioteki Polskiej w Paryżu i jej zbioru rękopisów Mickiewicza, zorganizowanie serii spotkań ze znanymi postaciami polskiego wychodźstwa i konkursu na pamiętnik z emigracji. Posłowie postulowali także, aby wzbogacić program o "imprezy lżejsze" dla osób, które nie interesują się muzeami i koncertami muzyki poważnej. Ich zdaniem, rok poświęcony Mickiewiczowi i Sienkiewiczowi powinien być wzbogacony wycieczkami dla młodzieży, życiowymi i literackimi śladami obu artystów.

Zdaniem Podkańskiego, realizacja programu będzie tylko wstępem do nawiązania dalszej współpracy z Polakami na emigracji. **(PAP)**

PIERWSZA NAGRODA DLA ALFREDA KOŁORZA

Sukces Zaolziaków

Polskie Radio 5 w Warszawie ogłosiło w ubiegłym roku, w ramach programu przeznaczonego dla zagranicy, konkurs na wspomnienia o prawdziwych wydarzeniach z przeszłości. Konkurs spotkał się z odezwą na Białorusi, Litwie, Ukrainie, w Holandii, a także w Republice Czeskiej - na Zaolziu.

Tematem nadesłanych na konkurs prac były m. in. wspomnienia z okresu II wojny światowej i tragiczne losy rodzin; nadesłali też swoje prace m. in. uczniowie uczący się języka polskiego w ukraińskim Nowogradzie Wołyńskim.

Najwięcej prac (siedem) wpłynęło jednak na konkurs z Zaolzia. Zdaniem jury, wszystkie stały na wysokim poziomie, wszystkie też zostały wyróżnione i nagrodzone.

Pierwszą nagrodę zdobył Alfred Kołorz (ex aequo z Józefem Hryńczukiem z Białorusi i Wandą Miłto z Wilna). Dalsi uczestnicy konkursu, Józef Kuła, Erwin Jonszta, Karol Mrózek i Józef Kazik otrzymali oprócz dyplomów równorzędne trzecie nagrody.

Członkowie jury w ogólnej ocenie uznali, że niektóre prace, wśród nich także te z Zaolzia, prezentowały wielkie oddanie sprawie polskiej i Polsce, były pełne ekspresji, napisane szczerze i piękną polszczyzną.

Fragmenty prac konkursowych rozgłośnia wykorzystała w "Skrzynce listów", zaś fragmenty pracy Alfreda Kołorza czytano podczas 16-minutowej specjalnej audycji słowno-muzycznej poświęconej konkursowi.

Nie jest wykluczone, że fragmenty niektórych prac ukażą się też w Biuletynie "Wspólnota Polska" i kwartalniku "Forum Polonijne". **(J. K.)**

KONKURS ROZSTRZYGNIĘTY

Gratulujemy!

Na konkurs "GL" o nagrody w postaci biletów na koncert solisty Kinga Diamonda i grupy "Mercyful Fate" wpłynęło 15 poprawnych odpowiedzi. Przypomnijmy, że należało wymienić co najmniej 5 spośród 7 płyt sygnowanych nazwiskiem Kinga Diamonda oraz odpowiedzieć na pytanie, w jakim stanie leży miasto Dallas.

Nagrody wylosowali: **Władysław Maślanka** z Trzyńca-Kojkowic, **Dariusz Spratek** z Gutów, **Florian Janowiak** z Ostrawy i **Dorota Mrózek** z Olbrachcic. Nagrody-bilety prześlemy pocztą.

Koncert odbędzie się 26 marca w witkowickim Pałacu Kultury i Sportu. **Red.**

Między nami, sąsiadami...

Dokończenie ze str. 1

Josef Byrtus natomiast wyraził zdziwienie, że o zorganizowaniu podobnej imprezy nie pomyślano już wcześniej:

"Zwłaszcza w tym regionie, który jest tak bardzo ciekawy dla turystów, choć przyznajmy, że nie wszyscy o tym wiedzą. Dlatego też cieszy mnie fakt, że zarówno teren Moraw i czeskiej części Śląska, jak i tereny południowej Polski, uznane zostały przez UNESCO jako warte zauważenia przy tworzeniu nowej trasy turystyczno-kulturalnej pod roboczą nazwą - 'Zamki Europy Środkowej'. To świadczy o tym, że są u nas rzeczy warte zwiedzania" - powiedział J. Byrtus.

Czesko-Polskie Targi Turystyczne odbywają się już po raz drugi (przed rokiem odbyły się w Domu Polskim w Ostrawie) i są organizowane jako spotkanie handlowo-promocyjne organizatorów turystyki dwóch sąsiednich państw, połączone z prezentacją wybranych regionów i miast RP i RC. Nośnym tematem imprezy jest kompleksowa informacja o turystyce i wypoczynku w Polsce (m. in. o możliwościach zakwaterowania, transportu, atrakcjach turystycznych i kulturalnych) oraz prezentacja najważniejszych tegorocznych wydarzeń kulturalno-społecznych.

Warto dodać, że oprócz biura podróży "Dom Polski Travel" prezentuje się w "Piaście" również czeskocieszyński "Slestour", całej obsługi imprezy podjęła się zaś kolejna spółka z Cz. Cieszyna, "Agencja Uni AS".

● Z LISTU DO REDAKCJI

Przedszkola naszych marzeń

Pomimo nawału pracy i intensywnych przygotowań do 4. Zjazdu Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, zarząd Towarzystwa urządził z okazji zbliżającego się Dnia Nauczyciela spotkanie towarzyskie pań pracujących w polskich przedszkolach. Na spotkanie przybyło też wielu zacnych gości - wśród nich konsul RP w Ostrawie, Piotr Szwarc, inspektor szkolny Kazimierz Worek, dyrektorka Polskiego Centrum Pedagogicznego Irena Kuła i przedstawiciele zarządu TNP.

Uroczystość zagaił prezes TNP, Stanisław Folwarczny. Ocenił bardzo pozytywnie całokształt pracy wychowawczej przedszkoli, ich wpływ na rozwój dzieci, odpowiedzialność pedagogów.

Konsul z okazji Dnia Kobiet ofiarował obecnym książkę Lucjana Kydryńskiego pt. "Usta milczą, dusza śpiewa" i obiecał pomóc w rozwiązywaniu najbardziej palących problemów, które stoją obecnie przed polskimi przedszkolami.

Inspektor Kazimierz Worek zobowiązał się poinformować o poruszanych na spotkaniu problemach komisję ds. szkolnictwa działającą przy Radzie Polaków, a także wrócić do nich w czasie spotkania z ministrem szkolnictwa.

Skarbnik TNP, Jan Musioł, poinformował o zasadach wykorzystania środków ofiarowanych przez firmę "B. Kmiecik i spółka" na rzecz szkolnictwa polskiego na Zaolziu.

Szkoda jednak, że na spotkaniu zabrakło prezesa ZG Macierzy Szkolnej, uważam bowiem, że obecni chętnie by się dowiedzieli, jaki sens ma hołubienie pod skrzydłami Macierzy jedynego przedszkola i przeznaczanie na jego przetrwanie wielu tysięcy koron, podczas gdy inne przedszkola traktowane są po macoszemu. Wszystkie integrowane przedszkola na pewno chętnie zostałyby prywatnymi placówkami ZG Macierzy Szkolnej, inne wioski nie są przecież gorsze od Mistrzowic...

Dyskusja dyrektorek przedszkoli dotyczyła smutnej przyszłości wielu przedszkolanek, które w najbliższym czasie prawdopodobnie stracą pracę. Dzieci rodzi się mniej i ten niż demograficzny przedszkola odczują w pierwszej kolejności. Z upływem czasu nasze przedszkola będą obecne już tylko w kronikach i naszych marzeniach...

JANINA OPLUŠTILOWA
Trzyniec

● ● ● Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ● ● ● Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ● ● ●

Poduszka de luxe

Bawarski koncern samochodowy BMW dysponuje nowym - najskuteczniejszym wg własnej oceny - systemem ochrony przed uderzeniami bocznymi. Składa się on z wielu poduszek powietrznych (airbagów) i węża, który w razie uderzenia w bok pojazdu wyskakuje z dachu, by osłonić głowę kierowcy lub pasażera, napinając się diagonalnie przed szybą drzwiową. Ten nowy system będzie instalowany w tym roku prawdopodobnie tylko w najbardziej luksusowych modelach.

BMW zapowiada udoskonalenia w funkcjonowaniu poduszek powietrznych. Za kilka lat napełniać się one będą odpowiednio do wagi, wzrostu, wieku i pozycji danej osoby w momencie kolizji. Czujniki i komputer uwzględniać będą także korelację między siłą zderzenia a napięciem pasa bezpieczeństwa. W ten sposób poduszki powietrzne zapewniają "zindywidualizowaną strategię ochrony" jadących.

Wakacje z gosposią

Brytyjski następca tronu, książę Karol i jego wieloletnia przyjaciółka, 49-letnia rozwódka i matka dwojga dzieci, Camilla Parker Bowles, zamierzają w tym roku spędzić gdzieś za granicą swe pierwsze wspólne wakacje - poinformował poniedziałkowy "Daily Mail".

Według gazety, powołującej się na przyjaciela Karola i Camilli, rozważają oni ewentualnie Turcję, Toskanię, jakiś zamek we Francji lub rejs wśród greckich wysp, co byłoby dla nich najbardziej korzystne, jeśli chodzi o uniknięcie niedyskrecji fotoreporterów.

Camilla pełni honory "pani domu" w Highgrove, wiejskiej rezydencji księcia Karola - podają kronikarze królewskiej rodziny. Jednakże zwykli Brytyjczycy, a także hierarchia Kościoła anglikańskiego, generalnie sprzeciwiają się zajmowaniu przez Camillę jakiejś oficjalnej roli u boku następcy tronu.

Wietrzą interes...

W stolicy Kuby, Hawanie, otwarto w poniedziałek biuro amerykańskiej stacji telewizyjnej CNN. Stacja ta jest pierwszym od końca lat 60. amerykańskim środkiem masowego przekazu, obecnym na stałe na Kubie. Rzecznik rządu kubańskiego określił to wydarzenie jako "ważne i znaczące..."

Kuba zgodziła się już w listopadzie ub. roku na otwarcie biura CNN w Hawanie, jednak stało się to możliwe dopiero po udzieleniu w lutym br. zgody przez prezydenta USA Billa Clintona. W sumie - Clinton zgodził się na otwarcie w Hawanie 10 przedstawicielstw amerykańskich redakcji. Na razie jednak władze w Hawanie tylko stacji CNN wydały zgodę na działanie na Kubie.

Pomóc naturze

W gęstym poszyciu jednego z holenderskich parków narodowych wycinane są specjalne "ścieżki miłosne" dla motyli, żeby ułatwić reprodukcję rzadkich gatunków.

Poszycie części lasów parku narodowego Dwingelderveld w północnowschodniej Holandii jest tak zbite, że wiele gatunków z trudnością znajduje partnerów. Przylatują tam m.in. rzadkie gatunki migrujących motyli, które zimę spędzają na południu Francji albo jeszcze dalej w Afryce. "Ścieżki miłosne" ułatwiają rozmnażanie innym owadom oraz płazom i gadom, jak salamandry i węże, które również napotykają "trudności w leśnej gęstwinie" - powiedział szef parku Hans Dekker.

Przed nauczycielskim forum

Dokończenie ze str. 1

Okres przed 1994 rokiem był więc okresem próżni, kiedy Towarzystwo, będąc organizacją branżową, musiało się zajmować sprawami szkół, podręczników, planów nauczania, dalszego kształcenia nauczycieli, organizowało konferencje metodyczne. Dlatego też na zjeździe w Lesznej podjęliśmy uchwałę, w której mowa była o tym, że głównym zadaniem będzie powołanie Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. To zadanie udało nam się w pełni zrealizować. Oczywiście nie jest to tylko nasza zasługa, ale i innych instytucji, organizacji i konkretnych osób. Placówka więc powstała i przejęła cały ten największy ciężar - to znaczy zajmuje się sprawami metodycznymi i organizacyjnymi naszych szkół.

Dalszymi przełomowymi momentami było powołanie inspektora dla polskich szkół i ukonstytuowanie się Komisji Szkolnej przy Radzie Polaków.

Zmieniły się więc zadania TNP - powstowiliśmy uznać jako zadanie pierwszoplanowe opiekę nad nauczycielami oraz organizowanie spotkań towarzyskich nauczycieli i dyrektorów placówek szkolnych obu powiatów. Bo podział administracyjny jest u nas taki, że w zasadzie nie ma innej okazji, by mogli się spotkać nauczyciele z obu powiatów. Dlatego chcielibyśmy nadal organizować spotkania, podczas których nauczyciele i dyrektorzy szkół i przedszkoli z całego Zaolzia mogliby wymieniać doświadczenia, informacje...

◆ ◆ Można powiedzieć, że zjazd odbywa się w czasie dość specyficznym, bo po tzw. strajku rotacyjnym pracowników resortu szkolnictwa, a ponieważ sytuacja w szkolnictwie w całej RC nie jest najweselsza, coraz częściej słychać o nowej akcji protestacyjnej. Czy o tych sprawach też będzie w sobotę mowa?

- Na pewno - omawiane będą wszelkie problemy, które bolą i martwią nauczycieli. A sytuacja w szkolnictwie rzeczywiście nie jest najlepsza. Chodzi chociażby o ubytek dzieci, który głównie w dużych miastach jest sprawą bardzo poważną. Mówi się więc coraz częściej o optymalizacji sieci szkół, czyli niektóre placówki będą po prostu likwidowane. A jakie to będzie mieć znaczenie dla naszego szkolnictwa? Nas to dotyczy podwójnie, bo na Zaolziu liczba dzieci spada nie tylko z powodu niżu demograficznego, ale również z powodu asymilacji. Myślę jednak, że jesteśmy w trochę innej sytuacji. O wiele tatniej jest ograniczyć liczbę czeskich szkół na osiedlu, tu można tak pokierować sprawą, by było to jak najmniej bolesne. U nas jest inaczej - my mamy najwyżej po jednej placówce w gminie i jeżeli dojdzie do zamknięcia szkoły, to uczniowie musieliby

dojeżdżać do polskiej szkoły w innej miejscowości. Odczuwamy to jako wielkie zagrożenie, wielkie niebezpieczeństwo dla naszego szkolnictwa i musimy zrobić wszystko, by uświadomić władze gminne i powiatowe, że dla nas ta szkoła w każdej gminie, w każdym mieście jest placówką bardzo ważną i że będziemy jej bronili za każdą cenę.

◆ ◆ Na ile my sami możemy sobie w tych sprawach pomóc, a na ile powiedzmy interwencja władz państwowych?

- Sami możemy sobie pomóc chociażby w ten sposób, że sprawy te będziemy nagłaśniać, że będziemy informować i przekonywać urzędy administracji terenowej i władze państwowe o tym, że nasze placówki są potrzebne. Jeszcze możemy, oczywiście, pracować w tych placówkach tak, że będą one atrakcyjne i rodzice chętnie będą posyłać swoje dzieci do polskich szkół.

Jeżeli zaś chodzi o wsparcie ze strony władz państwowych... Wspominał pan na początku o nowelizacji ustawy oświatowej, która mówi m. in. o limitach uczniów w klasie... Oczywiście reagowaliśmy na tę sprawę w Komisji Szkolnej przy Radzie Polaków, interweniowaliśmy w Komisji ds. Szkolnictwa Narodowościowego przy Ministerstwie Szkolnictwa, Młodzieży i Kultury Fizycznej RC. I mogę powiedzieć, że mamy oficjalne pisma z ministerstwa, w których mowa jest o tym, że w wypadku nie spełnienia limitów przez szkoły narodowościowe, szkołom tym zawsze będzie przyznany wyjątek. Znaczy to więc, że władze republikowe są do nas raczej przychylnie nastawione...

◆ ◆ Nie zawsze jednak trafia to do urzędników na szczeblu gminnym czy powiatowym...

- Trzeba jednak powiedzieć, że w każdej gminie sytuacja jest inna. Wszystko zależy od tego, w jaki sposób szkoła w gminie się prezentuje, jakie kontakty ma dyrektor z urzędem gminnym, czy ma poparcie lokalnych władz... Czasami jest tak, że gmina broni szkoły, a czasami nie znajduje ona obrony ani w urzędzie gminnym, ani szkołom. Wtedy może dojść do likwidacji szkoły lub przedszkola, albo też do jej integracji z inną placówką. W tym drugim wypadku staramy się robić wszystko, by szkoła została połączona z inną szkołą polską...

◆ ◆ Powrócmy do sobotniego zjazdu... Ilu delegatów weźmie udział w obradach i jakie sprawy zdominują obrady (oprócz tych oczywiście, o których już mówiliśmy)?

- Liczymy, że na zjeździe pojawi się około 200 delegatów. Jest to bardzo dużo, bo TNP ma obecnie ponad 500 członków. Najważniejszymi zadaniami będą natomiast wyłonienie nowego zarządu, podsumowanie działalności w ubiegłej kadencji i wytyczenie najważniejszych działań w kolejnej trzyletniej kadencji. Do takich głównych celów będzie należeć w dalszym ciągu troska o nasze szkoły i nauczycieli, utrzymywanie kontaktów między obu powiatami, jak również utrzymywanie kontaktów z Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie i z instytucjami w Polsce. Jeżeli zaś chodzi o najważniejsze zadanie dla nowego zarządu, to myślę, że miałby on podjąć wszelkie starania w celu wydania książki „Historia polskiego szkolnictwa na Zaolziu" autorstwa dr. Józefa Macury. Byłaby to już druga publikacja wydana przez TNP, po ubiegłorocznym „Cudownym chlebie" Józefa Ondrusza.

Chciałbym też przypomnieć, że jednym z punktów uchwały ostatniego zjazdu TNP był wniosek o przyznaniu odznaczeń dla najbardziej zasłużonych zaolziańskich nauczycieli. Mogę już teraz zdradzić, że podczas sobotniego zjazdu 10 najbardziej zasłużonych dla polskiego szkolnictwa na Zaolziu pedagogów odznaczonych zostanie „Medalem Ministerstwa Edukacji Narodowej".

Rozmawiał: JACEK SIKORA
Zdjęcie archiwum „GL"

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA

Siwy okrzyk

Pragnę najpierw wyjaśnić - w celu uniknięcia dalszych emocji - skąd w finale swej felietonowej przystawki WATRA (6 III) przeciwstawiłem poetessę „basníce"? Ostatnia czeskocieszyńska „Kawiarnia Avion, której nie ma...II" (21 i 22 II) - z powodu niespodziewanego rozchwytania biletów wstępu oraz jednoczesnego Kongresu Polaków - trafiła jedynie do prasy czeskiej, natomiast nie trafiła do „GL-u". Dobrze, i w porządku; będzie ponoć repryza w kwietniu etc... Lecz zaskoczyło mnie, konkretnie w „MF-Dnes" (21 i 24 II), uderzenie w płaczliwą strunę: „Básnířka se loučí..", „Płačte a buďte smutní, Renata odchází"... Jeśli to wyłącznie kwestia gatunku (kabaret) i jego poetyki, to ja, felietonista, nie inaczej stawiam sprawę: po swojemu bronię poezji przed medialnymi nastrojami, wyraźnie melodramatycznymi. A bo odkrywają nas tutaj nad Olzą na jakieś opiekuńcze, a nawet infantylne sposoby... Z Polski to idzie, z Czech przychodzi, przeważnie w dobrej myśli, w sumie jednak dezorientuje i zwodzi. Jeśli zaś idzie o pożegnanie? - nowe czasy też pobolą. Bywało gorzej.

W zamian za ową felietonową niegodziwość cisnięto we mnie „Siwy okrzyk" ze stajni WELES-u, tzn. tom Roberta Fajkusa „Sivý křik" (nakładem Wędryńskiego Towarzystwa Literacko-Estetycznego, 1997, ss. 72). Idzie o pierwszy samodzielny dodatek do wędryńskiego kwartalnika WELES, wydany także przy wsparciu czasopisma „Modrý květ" (czyżby to był sygnał odżywania ostrawsko-frydecko-misteckiego magazynu sprzed kilku lat?).

Od razu, przyznaję, zrobiło mi się brneńsko i w ogóle morawsko, boć trzydziestoletni poeta, a kolega naszych młodszych z „kamiennych" spotkań od Cieszyna po Hukwaldy, ku chwale Muz wywiódł się z Jindřichowego Hradca. Ten zaś skojarzył mi się z „Małymi recenzjami" Jana Skácela. W jednej z nich książę czeskiej poezji właśnie stąd, z Jindřichowego Hradca, wybiera się kolejką lokalną do Nowej Bystrzycy - po swą śmierć podwieczorną... U R. Fajkusa zaś nagle czytam: „...Ocknąłem się w rodzinnym mieście, / jak dawniej z stacją przesiadkową. / Dzieci bawiące się na grobach, / niosąc znicze rączkami chronią płomyk przed wiatrem..."

Morawy moje że wspomnień oraz z poetyckich lektur... Studencki nasz Ołomuniec z „Bufetu autobusowego": „Potrawy czekają w blaszanych kojach, / nim nie wyłowi je aluminiowa łyżka /dla czyjejś gardzieli miłej. / Bezdomny, który mieszka w sobie, / mężczyzna na napęd małych rumów, / nieładna dziewczyna z duszą / boleśnie zwiniętą w krocze, / babina z torbami do karmienia wnuczął... / pasażerzy potoczni zadymiający mózgi / piachem gazetowych czcionek..."

Robert Fajkus chłonie przez cały czas swój przewlekły krajobraz rodzimy przetykając go swoim uważnym postrzeganiem i nieodstępnymi stwierdzeniami przywiązania. Czuwa przy tym w napięciu: „Nagły okrzyk bażanta. / Rozkosz to czy zabójstwo?" Również poezja, przede wszystkim ona, winna sprawdzać nasze położenie człowiecze u kuba wieku i tysiąclecia. Nadal z oddzielonymi od siebie, gęstymi od przeżyć wioszczynami a lustrzanymi ścianami wieżowców. Inni są ludzie zżyci, wtopieni w krąg swego bytowania, inni są ludzie w drodze, ci wyrzuceni z siodła... Na nowo nastaje czas Franciszka z Asyżu: „...zziębnięty do kości, / zaczyna gładzić śnieg, / wtedy z dłoni rośnie kobieta. Głaszcze ją, / jak niegdyś ją ugniatał Bóg / szukając dla niej kształtu"...

Zwróćmy tutaj uwagę na sprawę zaskakującą: coraz częściej, zresztą wcale nie w Ostrawie lub w Cieszynie jednym albo drugim, słyszy się o rzeczach niespotykanych i niespodziewanych. Na przykład wędryńskich. Ziemia ta, gorąca od namiętnych sporów, ubita po latach bosym stąpaniem i końskimi kopytami, owocuje u młodszych generacji nie tamtym prowincjonalnym, mieszczańskim kwieciem, lecz liczy się jako ośrodek kultury i jej punkt odniesienia. Raz w kontekście polsko-czeskim, raz czesko-polskim, jak kto woli.

WŁADYSŁAW SIKORA

Kulisy pomyślności

— 10 —

Chłopskość w utworach P. Kubisza osiąga jednocześnie wymiar i społeczny, i narodowy, jest więc w istocie esencją świadomości opisywanego etnikum - polskiej zbiorowości cieszyńsko-zaolziańskiej. Tę cechę Kubiszowego pisarstwa, a zarazem całego naszego piśmiennictwa kanonicznego w okresie międzywojennym, proponuję określić terminem etniczności. Jego grecka etymologia, oznaczająca zarówno lud, naród jak klasę społeczną, doskonale przylega do omawianego zjawiska.

Etniczność. Fenomen tego najistotniejszego składnika twórczości P. Kubisza polega na utożsamieniu świadomości społecznej z narodową. Bohaterowie *"Przednówka"*, *"Rapsodu o Oszeldzie"* i *"Opowieści wydziedziczonych"* znajdują się w sytuacji zniewolenia, której sprawcami są ludzie postrzegani jako podwójnie obcy: klasowo i etnicznie (wielokrotnie przywoływany tu już frydecki hrabia Praźma z utworów Fierli i Kubisza, to zarazem niesprawiedliwy, znęcający się nad poddanymi pan, jak i członek innego narodu). Walkę z nimi rozumieją zaś jako wyraz szerszych dążeń emancypacyjnych. Wystarczy przypomnieć cytowany tu już przy innej okazji dwuwiersz z *"Był we Frydku... był grof srogi!"*, zawierający krótką i dosadną charakterystykę pana: *"A tyn grof je straszny Czech, / Bodaj, żeby pierón zdechł"*. Najpełniej jednak postawa ta wyrażona została w *"Rebelii goroli w Mostach"*.

Ten składający się z pięciu części utwór opowiada o buncie góralskim, do którego dochodzi wskutek zignorowania przez cieszyńskich panów cesarskiego postanowienia o uwłaszczeniu chłopów. Świadomość krzywdy wyrasta tu zarówno z poczucia degradacji ich człowieczeństwa jak z tłamszonej etnicznej indywidualności. *"Tam ludzie w złocie - tu ludzie nadzył"* - żali się narrator we wprowadzeniu, *"Gnietóm nas, chechłóm... cudze chomónty"* - stwierdza po chwili, żeby wkrótce wyzwolić się z resztek skrupułów i poderwać gromadę do walki:

Wyleć w zawieje płómiyniu wiary,
Szuteróm gradu - świszczyniym biczy,
Sercym ubitym - kopnięć ciynżarym -
...I głuchóm salwóm chciyj sie rozkrzyczeć!

Wątki etniczne zostają wyartykułowane w części drugiej, którą z uwagi na jej wartości tak literackie jak ideowe cytuję w całości.

Zacupkały kroki, szuszczóm gałęziska -
Jedyn, dwa, trzy ciynie... schodzóm sie gorole,
Zaboczóne gęboka, zacisłe ręczyska...
Dyć w lesie narada o prawa, o pole!

- Tak co łujcu Jónku... pón nas chce łokrodać -
- Paríszczyna zniesióno i patynt wydany!
- Bić sie trzeba z panym... co bedym wyktodać!
- ...Mómy kiej, noc długo, pujdym aż nad ranym.

- A wyście słyszeli, cały Śląsk sie burzy!!
- Sóm wieści z Opola - sóm słychi z Łopawy...
- I w Brennej gorole zaprzestali ciurzyć!
Chybocóm sie drzewa w dźwnych słów kurzawie.

- Wiycie... jo powiodóm - wszyscy ci cysorze,
Kraj nóm podzielił... aby nas rozdzielić!
- Ty siedzisz w tym państwie... ty w inszej kumorze,
Nad wami wszystkimi,nahaj sie wiesieli!

- Jak stargać ty pęta i mieć Śląsk dlo siebie,
Śląsk ze wszystkich granic - spod wszystkich cysorzyf?
Tak długo, tak długo... chodzym fórt w pogrzebie
Klęczkami przed panym i nimogym ożyć!

- Szlachte wykatrupić... książynta, władykił
- Potym cysorz spadnie, potym nasza władza!
- ...Szpiedzy chodzóm wszędzi... cicho, cicho krzyki:
Ciszyj mówcie razym... ciszyj sie naradzać!

Dla porządku dopowiedzmy, że rebelia zakończyła się klęską buntowników. Walczący cepami, widłami, drągami chłopi nie mieli żadnych szans w starciu z wprawionymi w dyscyplinowaniu podwładnych dragonami. Opowieść została zamknięta ekspresyjnym, jednowierszowym obrazem:

Świszczóm karwacze... krwióm chłopie płaczesz!

W związku z cytowanym fragmentem odpowiedzi domagą się pytanie o intencje, w jakich autor przywoływał wizję zjednoczonego Śląska. Na jej podstawie bowiem można by go podejrzewać o życzliwy co najmniej stosunek do „ślązakowców", wyznających bardzo wówczas nie na czasie, sprzeczną z duchem świeżo utworzonych państw narodowych, filozofię śląskiego separatyzmu i autonomiczności. Nasuwają się co najmniej dwa wyjaśniające czynniki: teoretycznoliteracki i fabularny. Pierwszy zawarty był w najważniejszym i najbardziej mimo wszystko twórczym w latach 20. i 30. programie ideowoartystycznym śląskiego regionalizmu, premiującym twórczość wyrastającą z ducha regionu i eksploatującą regionalną tematykę. Drugiego natomiast wypada szukać w kompozycyjnej zasadzie jedności miejsca, akcji i czasu. Rebelia przebiega wszak w drugiej połowie ubiegłego wieku, w środowisku, w którym świadomość narodowa znajdowała się na najbardziej naturalnym poziomie niezideologizowanej jeszcze świadomości etnicznej.

Przytoczmy, tytułem dowodu, fragmenty wierszy pierwszego cieszyńskiego „lirnika", jabłonkowianina **Adama Sikory**. Poeta ten nie podporządkowywał swej twórczości żadnemu programowi, pisał z wewnętrznej potrzeby, organizując się do treści i tematów bliskich mieszczańskiej społeczności, z którą się identyfikował. W jego utworach idee narodowe pojawiają się późno i stanowią zdecydowanie margines zainteresowań. Jeśli już Sikora-twórca pieśni religijnych decydował się podjąć temat społeczny, to z reguły czerpał z obszaru ludowej obyczajowości. Mimo to w *"Lamentach Jasiowych w r. 1844"* znajdujemy wyznanie, które świadczy o wyraźnym poczuciu odrębności mieszkańców naszego Podbeskidzia. Utwór jest skargą na nędzę, jaka rozgościła się wtedy w kraju nad Olzą. Dążąc do uzyskania większego efektu, autor porównuje współczesne warunki bytowania z wcześniejszymi. Wreszcie stwierdza:

Ale teraz cóż się stało?
Nędzy dosyć, zboża mało,
Straszną biedę każdy klepie,
Boże! Kiejż to będzie lepiej?!
(...)
Gumna próżne, sklepy puste,
Ziemniak zgniły, a kapustę
Mokra wielkie - które były -
Bardzo nam też zniweczyły.

Srebro, złoto i łańcuszki,
Pasy drogie i pończoszki,
Płaszcze, gacie i ta mycka
Wandrowały już do Icka.

Ostatecznie jednak oświadcza:

Jużby człowiek niemał sobie
Życie odjął w takiej dobie:
Ale jeszcze niecham tego,
A poproszę Boga mego:

"Wybaw Panie mnie od złego".
Bo choć jest tych grzechów brzemię,
Przecie Jasiek się nie zmieni
Ani w Niemca ni Madziara,
Chowa przodków swoich wiarę.

Zastanawiające, doprawdy, wyznanie, z uwagi chociażby na brak podejrzenia o utratę tożsamości na korzyść etnikum czeskiego. O jaką jednak tożsamość chodzi? O polską czy śląską? I czy w ogóle rozróżniano je wtenczas? Wydaje się, że tak, z tym jednak zastrzeżeniem, że pojęcie śląskości odnoszono do miejsca urodzenia, polskości zaś do przynależności kulturowej. W późniejszych, ogarniętych już duchem narodowym utworach, Sikora używa na przykład pojęcia ojczyzna na określenie Polski. W *"Krakowiaku dla ochotników"* czytamy m.in.:

Kuraźni chłopacy! Na wojnę pójdziemy,
Za ojczyznę naszą wojować będziemy.

Na to mamy zdrowie, na to mamy siły,
Byśmy za ojczyznę z ochotą walczyli.

(...)

My pójdziemy śmiele, choćby i krew wyłać,
A Niebieski Hetman będzie nas posiłać.

A w utrzymanym w podobnym duchu wierszu *"Do ułanów"* trzy ostatnie strofy są już manifestacją wcale dojrzałego patriotyzmu:

Niechaj będzie za to Najwyższemu chwała,
Że nam takich chłopców Polska wychowała.

Którzy ofiarują za Ojczyznę zdrowie
I swoją krew wylać są na pogotowie.

Niechaj żyje Polska, tudzież jej rodacy,
Niechaj się z nią cieszą i nasi Ślązacy!

Utwory te powstały jednak znacznie później od fikcyjnego czasu akcji *"Rebelii..."*, Kubisz miał zatem pełne prawo do manifestowania w nim tożsamości opartej o miejsce urodzenia, czyli Śląsk. Zważywszy jednak na kontekst, w jakim utwór ten został ogłoszony, mianowicie na przestanie pozostałych tekstów, jakie ukazały się w zbiorze *"Przednówek"*, jego patriotyczny wymiar nie ulega dla nikogo chyba najmniejszych wątpliwości. Wszak znajdujemy w nich sentencje i oświadczenia w rodzaju: *"Polska przyjdzie... musi być! / Idzie z sinej dalekości"*, *"Ja bez Ojczyzny - nie mam ojczyzny! / Smugi od bałów, bat uczy prawa"*...

Konkludując wypada stwierdzić, że etniczność dzięki P. Kubiszowi awansowała do rangi najważniejszego i najbardziej szlachetnego składnika śląskiego regionalizmu. Dodajmy też, że modelowe połączenie w naszej literaturze międzywojennej dwóch planów świadomości - społecznego i narodowego, przyniosło w latach powojennych niespodziewany efekt w postaci... zaakceptowania przez nowe pokolenie twórców programu realizmu socjalistycznego. Czymże innym, jak nie powieleniem schematu walki o awans społeczny i narodowy jednocześnie są bowiem utwory *"Gwiazdy nad Beskidem"* i *"Śpiewająca jutrzenka"* ze zbiorów Henryka Jasicka?

KAZIMIERZ KASZPER
Cdn.

110. ROCZNICA ŚMIERCI JÓZEFA IGNACEGO KRASZEWSKIEGO

Tytan dorobku literackiego

Przed 110 laty, 19 marca 1887 r. zmarł w Genewie twórca powieści polskiej, wszechstronny działacz społeczny, Józef Ignacy Kraszewski (ur. 1812 r.). Podziwiać trzeba jego niezwykłą pracowitość. Był dramaturgiem, historykiem, filozofem, gospodarzem wiejskim i wydawcą, kierownikiem towarzystwa dobroczynności i urzędu statystycznego, redaktorem i właścicielem drukarni, kuratorem szkolnym i dyrektorem teatru. Pisarski dorobek Kraszewskiego obejmuje ok. 500 tomów, nie wliczając jego artykułów rozrzuconych po czasopismach ani listów prywatnych.

O tej fantastycznej produktywności Kraszewskiego najbardziej przekonuje jego 10-letni pobyt w Dreźnie, podczas którego stworzył 90 powieści. Kiedy w 1883 r. został uwięziony przez rząd saski pod zarzutem zdrady stanu, w ciągu 17 dni napisał jedną powieść i zaczął drugą oraz przetłumaczył pięć komedii Plauta. W ciągu dalszych siedmiu miesięcy napisał cztery powieści w 12 tomach i dwutomowe pamiętniki.

Wierzyć się nie chce, że Kraszewski na cały ogrom wszystkich prac literackich potrzebował zaledwie 5 do 6 godzin dziennie, gdyż pisał mniej więcej od wpół do ósmej wieczorem do godziny pierwszej, najdalej do drugiej w nocy. Przez cały dzień bowiem bywał zajęty korespondencją, czytaniem, gośćmi, muzyką, malarstwem, a często także przechadzką. Po wieczornej herbacie nie przyjmował już nikogo i teraz dopiero zabierał się do pisania, po uprzednim przygotowaniu dostatecznej ilości gęsich piór, bo stalówek nie używał nigdy. Zasiadłszy raz do biurka pisał bez wytchnienia, nieustannie, z niedoścignioną szybkością. Nigdy nie zaczynał roboty, dopóki dobrze nie przetrawił materiału, który wszedłszy raz mu do głowy, już nigdy stamtąd się nie ulatniał.

Górującym i najliczniejszym rodzajem literackim Kraszewskiego jest powieść, której w 1830 roku, kiedy jako 18-letni młodzieniec wstępował na drogę literacką, właściwie jeszcze nie było. Powodzeniem wtedy cieszyła się polska poezja romantyczna, która miała już za sobą „Konrada Wallenroda", „Dziady" i „Sonety Krymskie". Niebawem ujrzał światło dzienne „Pan Tadeusz" i pojawiły się pierwsze tomiki Słowackiego, lecz powieść była stale jeszcze kopciuszkiem literatury polskiej.

Twórczość Kraszewskiego gruntownie zmieniła sytuację. Dwieście trzydzieści dwie jego powieści przeniosły technikę pisarską o całą epokę naprzód, były w owych czasach skutecznym środkiem oddziaływania ideologicznego na szerokie sfery odbiorców oraz przyjaciół po piórze. To on stworzył nowoczesną powieść polską, spełniającą jednocześnie zadania poznawcze i wychowawcze.

Treść jego książek przedstawia byt, obyczaj i umysłowość całego społeczeństwa polskiego. Od czasów powstania listopadowego po bismarckowskie prześladowania Polaków nie było zjawiska gospodarczego, społecznego i kulturalnego, które by nie zostało odnotowane na stronicach jego powieści.

Wielkie zainteresowania historyczne Kraszewskiego znalazły również swe odbicie w znacznej części jego twórczości literackiej. Wśród osiemdziesięciu ośmiu powieści historycznych najcenniejsze pozycje dotyczą czasów saskich. Wymienić również należy 29 powieści w 76 tomach, w których Kraszewski systematycznie przedstawił dzieje Polski od czasów przedchrześcijańskich do Augusta III.

Poczytność powieści Kraszewskiego była od początku ogromna. Jemu pierwszemu udało się przekonać arystokrację i szlachtę, że nie trzeba czytać tylko romansów francuskich, że i polska książka może być równie interesująca. W szkole bardzo podobał się uczniom popularny wiersz „Był sobie dziad i baba, bardzo starzy oboje", a później zachwycała ich „Stara baśń", „Hrabina Cosel" oraz dalsze powieści.

Przełomowa rola J. I. Kraszewskiego w rozwoju polskiej powieści, niesamowite zasługi w rozpowszechnianiu książki polskiej zdecydowały o jego czołowym miejscu w naszej literaturze narodowej. Jego powieści mają dużą wartość poznawczą i dlatego też nadal cieszą się uznaniem wśród dzisiejszych czytelników. **(F. S.)**

Z inauguracji obchodów półwiecza PZKO

Powracamy dziś zdjęciami do bardzo udanego koncertu inaugurującego obchody 50-lecia PZKO, który odbył się 15 bm. w Lutyni Dolnej. U góry - tancerze z zespołu młodzieżowego „Skotnica", który działa pod kierunkiem Odonii Charvát przy MK PZKO w Orłowej Lutyni, oraz chór skrzeczoński „Hasło" z dyrygentem Władysławem Ozógiem. U dołu - chór „Lutnia" z Lutyni Dolnej z dyrygentem Alojzym Babińskim oraz kwartet chóru męskiego „Hasło" w Orłowej.

Fot. FRANCISZEK BAŁON

WŚRÓD PRZYJACIÓŁ

Przyjemnie było na Kościelcu

Gwarno i przyjemnie było w sobotę 15 marca w Domu Żwirki i Wigury w Cierlicku na Kościelcu. Otóż jeden z ofiarnych budowniczych tego przybytku, obecnie prywatny przedsiębiorca, Ryszard Supernak przywiózł ponownie na Kościelec „wesoły autobus" z naszymi przyjaciółmi z Jastrzębia-Zdroju. A było wśród nich wielu zacnych gości - m. in. przedstawiciele władz miasta, fotoreporter J. Żak, redaktor „Trybuny Śląskiej" A. Ziemiański...

R. Supernak od lat przywozi do nas mieszkańców Jastrzębia, a przede wszystkim dzieci z tamtejszych szkół i przedszkoli, żeby pokazać im Zaolzie. Pierwszym przystankiem miodych jastrzębiaków jest tradycyjnie już Żwirkowisko i tutejszy Dom Polski. Następnie goście zwiedzają Polską Szkołę Podstawową w Cierlicku, z którą podpisali umowę, potem zaś jadą do ostrawskiego ZOO, muzeum samochodów w Koprzywnicy lub zwiedzają Sztramberską Trubę czy inne zabytki czeskiej części Śląska i Moraw północnych.

Tym razem jastrzębianie przybyli, aby zmierzyć się z przyjaciółmi z Kościelca w tenisie stołowym. Nie obeszło się bez zwiedzenia Izby Pamięci oraz złożenia kwiatów pod Pomnikiem Lotnika na Żwirkowisku. Potem już rozpoczął się turniej. Walki były zacięte - chodziło przecież nie tylko o to, by zwyciężyć, ale i o cenne nagrody.

A jakie najbliższe imprezy odbędą się na Kościelcu? Już niedługo MK PZKO zaprosi swoich członków i sympatyków na tradycyjną Śmiergustówkę, która odbędzie w niedzielę 30 marca (początek o godz. 19.00). Zanosi się na wspaniałą zabawę, warto więc zamówić z wyprzedzeniem miejscówki.

Z kolei przyjaciele z Jastrzębia-Zdroju, konkretnie tamtejsi numizmatycy i miłośnicy starości, urządzają każdą trzecią niedzielę w miesiącu swoje targi, na których można nabyć lub wymienić eksponaty (zawsze w godz. 8.00-13.00 na targowisku przy ul. A. Bożka). Poinformowali nas też z wyprzedzeniem, że 18 maja br. odbędą się w Jastrzębiu I Międzynarodowe Targi Bibliofilii, Filumenii, Numizmatyki i Wszelkich Staroci, na które zapraszają również wszystkich zainteresowanych z Zaolzia.

JÓZEF KULA, Stanisławice

PROGRAM TV POLONIA

PIĄTEK 21 MARCA

7.00 Panorama, **7.05** Sport telegram, **7.10** Euro-Eco-Meeting '96: Coolio (fragment recitalu amer. gwiazdy muzyki rap), **7.40** 40-lecie „Stodoły" (koncert galowy, 2), **8.30** Wiadomości, **9.00** „Karino" (serial), **9.30** W centrum uwagi, **10.00** „Komediantka" (serial), **11.00** Bez znieczulenia: Konstanty Gebert, **11.30** Czy nas jeszcze pamiętasz?, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Ekstradycja" (serial), **13.10** Polacy z Zaolzia, **13.25** Rada Uchodźstwa Polskiego w Szwecji, **13.45** Credo (pr. redakcji katolickiej), **14.10** Program krajoznawczy, **14.30** Rozmowa dnia, **15.00** Panorama, **15.20** Omówienie programu dnia, **15.30** Życzaje i obrzędy: „Marzyski świecoki", **16.00** Z żołnierskiego plecaka, **16.30** Hity satelity (propozycje programowe), **17.00** Teleexpress, **17.15** Ala i As (dla dzieci), **17.30** Mazi w Gondolandii (język polski dla dzieci), **17.35** Tata, a Marcin powiedział... (przypowiastka), **17.45** Kinoman (teleturniej), **18.15** „Przygody pana Michała" (serial), **18.45** Tele Wizje kultury: Kobiety Marii Janion, **19.15** Paler (magazyn muzyczny), **19.40** Dobranocka: „Dziwne przygody Koziołka Matołka", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Ekstradycja" (serial), **22.20** Program na sobotę, **22.30** Panorama, **23.00** Studio parlamentarne, **23.20** „Ryszarda Hanin" (film dok.), **24.00** Porozmawiajmy, **0.30** Hity satelity, **0.50** Panorama, **1.00** „Przygody pana Michała", **1.30** „Tele Wizje kultury, **2.00** Paler, **2.30** Z żołnierskiego plecaka, **3.00** W centrum uwagi, **3.30** „Ekstradycja", **5.25** Kinoman, **5.55** Studio parlamentarne, **6.15** „Ryszarda Hanin".

SOBOTA 22 MARCA

7.00 Program dnia, **7.05** Program krajoznawczy, **7.25** Galeria pod strzechą: „Ptasznik", **7.40** Hity satelity, **8.00** Pocztówka z Krainy Łagodności (pr. rozrywkowy), **8.30** Wiadomości, **8.40** Poranek filmowy, **9.05** Ala i As (dla dzieci), **9.20** Mazi w Gondolandii, **9.30** Zwierzolub (pr. poradnikowy), **9.45** Ludzie listy piszą, **10.00** Brawo! Bis! (powtórzenie wybranych programów), **13.00** Wiadomości, **13.10** 11 + 1 (pr. ośrodków regionalnych TVP), **14.00** „Dwa światy" (serial), **14.25** „Widget" (serial anim.), **14.50** „Złotogłowie i parzenica" (reportaż), **15.20** 11 + 1, **16.30** Mówi się... (pr. poradnikowy), **16.45** 11 + 1, **17.00** Teleexpress, **17.20** Sport z satelity: Mistrzostwa Polski w snookerze, **18.30** „Zmiennicy" (serial), **19.30** Listy od telewidzów, **19.40** Dobranocka: „Noddy", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Konopielka" (komedia polska), **22.25** Program na niedzielę, **22.30** Panorama, **23.00** Cafe „Fusy" (pr. satyryczny), **23.30** „Superwizja" (film polski), **1.25** Gorąca „10" Muzycznej Jedynki, **2.00** Sport z satelity, **3.00** Panorama, **3.30** „Konopielka", **5.30** Cafe „Fusy", **5.55** Listy od telewidzów, **6.05** Pocztówka z Krainy Łagodności, **6.30** Skarbiec (magazyn).

NIEDZIELA 23 MARCA

7.00 „Zmiennicy" (serial), **8.00** Słowo na niedzielę, **8.05** Informacje Studia Kontakt, **8.20** Palmowe święto, **8.50** „Trzy misie" (serial anim.), **9.15** Program krajoznawczy, **9.35** Muzyka w zabytkach: Koncerty w Zamku Królewskim w Warszawie (wyk. Orkiestra Teatro La Fenice z Wenecji oraz Diego Dini Ciacci - obój, dyryguje Giovanni Guglielmo), **10.15** Panteon, **10.30** Poznaj świat (teleturniej), **11.00** Teatr familijny: „Różany zamek", **11.45** Wszystko gra: Saksofon, **12.00** Wiosenne nutki (dla dzieci), **12.30** Skarbiec (magazyn), **13.00** Film dokumentalny, **13.30** Piraci w tawernie (teleturniej), **14.00** Spotkanie z prof. Wiktorem Zinem, **14.20** Sceny domowe: „Nad mapą", **14.35** Salon lwowski: „Andrzej Kuryłewicz" (film dok.), **15.00** Kraina uśmiechu, **16.00** Opowieści okrągłego stołu, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Speed Błyskawica" (serial anim.), **17.40** „Papa się żeni" (polski film archiwalny z 1936 r.), **19.15** Program rozrywkowy, **19.40** Dobranocka: „Tydzień przygód w Afryce", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Nowy Jork - czwarta rano" (film polski), **21.50** Kalinowe sny (piosenki Kaliny Jędrusik), **22.25** Program na poniedziałek, **22.30** Panorama, **23.00** Jazz Top 96 (fragmenty koncertu laureatów ankiety czytelników magazynu „Jazz Forum"), **23.45** Teresa Torańska przedstawia, **0.50** „Departament IV" (film dok.), **1.40** Bohater w aftabecie, **2.00** Informacje Studia Kontakt, **2.15** Sceny domowe, **2.35** Salon lwowski, **3.00** Panorama, **3.30** „Nowy Jork - czwarta rano", **4.55** Kalinowe sny, **5.30** Kraina uśmiechu, **6.25** Gorąca „10" Muzycznej Jedynki.

PONIEDZIAŁEK 24 MARCA

7.00 Panorama, **7.05** Sport telegram, **7.15** „Opowieści okrągłego stołu" (film dok.), **8.15** Informacje Studia Kontakt, **8.30** Wiadomości, **8.55** Ala i As (dla dzieci), **9.10** Mazi w Gondolandii, **9.15** Tata, a Marcin powiedział..., **9.30** W centrum uwagi, **10.00** „Przygody pana Michała" (serial), **10.25** Gorąca „10" Muzycznej Jedynki, **11.00** „Ekstradycja" (serial), **12.00** Wiadomości, **12.15** „Nowy Jork - czwarta rano" (film polski), **14.10** Przegląd prasy polonijnej, **14.30** Rozmowa dnia, **15.00** Panorama, **15.20** Omówienie programu dnia, **15.30** Łowcy historii: Hel 1939, **16.00** Mity i stereotypy: „Potomkowie Lecha i Czecha" (reportaż), **16.30** Sportowy tydzień, **17.00** Teleexpress, **17.15** Ciuchcia (dla dzieci), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** „Dajcie to na pierwszą stronę" (serial), **19.15** Dance Maxx (pr. rozrywkowy), **19.40** Dobranocka: „Mały Pingwin Pik-Pok", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Dezerter" (film polski), **22.15** DTV (pr. satyryczny), **22.30** Panorama, **23.00** Spojrzenia na Polskę (pr. publicystyczny), **23.20** Festiwal Ziem Górskich, **23.40** Labirynty kultury, **23.55** Z nieznanych kart muzyki polskiej (koncert), **0.30** Sportowy tydzień, **0.50** Panorama, **1.00** „Dajcie to na pierwszą stronę", **1.50** Dance Maxx, **2.20** Mity i stereotypy, **3.00** W centrum uwagi, **3.30** „Dezerter", **5.20** DTV, **5.30** Krzyżówka szczęścia, **6.00** Spojrzenia na Polskę, **6.20** Festiwal Ziem Górskich, **6.40** Labirynty kultury.

WTOREK 25 MARCA

7.00 Panorama, **7.05** Sport telegram, **7.15** Kraina uśmiechu, **8.10** Spojrzenia na Polskę (pr. publicystyczny), **8.30** Wiadomości, **9.00** Ciuchcia (dla dzieci), **9.30** W centrum uwagi, **10.00** „Dajcie to na pierwszą stronę" (serial), **10.45** „Arabowie i arabsy" (impresja filmowa), **11.00** „Ekstradycja" (serial), **12.00** Wiadomości, **12.15** „Dezerter" (film polski), **13.40** Dance Maxx (pr. muzyczny), **14.10** Sportowy tydzień, **14.30** Rozmowa dnia, **15.00** Panorama, **15.20** Omówienie programu dnia, **16.00** Historia - współczesność, **16.30** Program krajoznawczy, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa" (serial), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** „Dorastanie" (serial), **19.15** Polska piosenka: Ludzie, zjawiska, epizody, **19.40** Dobranocka: „Opowiadania Muminków", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Doktor Murek" (serial), **21.30** „Pejzaże Jerzego Wolfa" (film dok.), **22.05** Piosenki na temat, **22.30** Panorama, **23.15** „Jak jazz jechał do Ameryki" (reportaż), **23.40** Rozmowy, rozmówki: Andrzej Bilkle, **0.15** „Najszczęśliwszy człowiek" (reportaż), **0.50** Panorama, **1.00** „Dorastanie", **2.00** Polska piosenka, **2.30** Historia - współczesność, **3.00** W centrum uwagi, **3.30** „Doktor Murek", **4.35** „Pejzaże Jerzego Wolfa", **5.05** Piosenki na temat, **5.30** Krzyżówka szczęścia, **6.10** „Jak jazz jechał do Ameryki", **6.20** Rozmowy, rozmówki.

ŚRODA 26 MARCA

7.00 Panorama, **7.05** Sport telegram, **7.15** Program rozrywkowy, **8.10** DTV (pr. satyryczny), **8.20** Ocalić od zapomnienia, **8.30** Wiadomości, **9.00** „Niewiarygodne przygody Marka Piegusa" (serial), **9.30** W centrum uwagi, **10.00** „Dorastanie" (serial), **11.00** Rozmowy, rozmówki: Andrzej Bilkle, **11.35** Polska piosenka, **12.00** Wiadomości, **12.10** „Doktor Murek" (serial, 7/7), **13.20** „Pejzaże Jerzego Wolfa" (film dok.) **13.50** Piosenki na temat, **14.10** „Świat bazaru" (reportaż), **14.30** Rozmowa dnia, **15.00** Panorama, **15.20** Omówienie programu dnia, **15.30** Polska droga do samodzielności w sztuce, **16.00** Sąsiedzi: Siedem lat później, **16.30** Auto-Moto-Klub, **17.00** Teleexpress, **17.15** Wiosenne nutki (dla dzieci), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** Francis Scott Fitzgerald „Berenika" (teatr), **18.50** „Dom otwarty" (film dok.), **19.15** To mój blues (pr. rozrywkowy), **19.40** Dobranocka: „Bajki z dmu i paproci", **20.00** Wiadomości, **20.30** „Trzy kroki od miłości" (film polski), **22.30** Panorama, **23.00** Menuhin i jego Eroika, **23.50** „Zobaczyć Kilimandżaro" (film dok.), **0.30** Auto-Moto-Klub, **0.50** Panorama, **1.00** „Berenika", **1.35** „Dom otwarty", **1.55** To mój blues, **2.25** Sąsiedzi, **3.00** W centrum uwagi, **3.30** „Trzy kroki od miłości", **5.30** Krzyżówka szczęścia, **6.00** Menuhin i jego Eroika.

CZWARTEK 27 MARCA

7.00 Panorama, **7.05** Sport telegram, **7.15** Cafe „Fusy" (pr. satyryczny), **7.40** Gorąca „10" Muzycznej Jedynki, **8.15** Czasy (magazyn katolicki), **8.30** Wiadomości, **9.00** Wiosenne nutki (dla dzieci), **9.30** W centrum uwagi, **10.00** „Zmiennicy" (serial), **11.00** „Złotogłowie i Parzenice" (reportaż), **11.30** To mój blues (pr. rozrywkowy), **12.00** Wiadomości, **12.15** „Trzy kroki od miłości" (film polski), **14.10** Auto-Moto-Klub, **14.30** Rozmowa dnia, **15.00** Panorama, **15.20** Omówienie programu dnia, **15.30** Credo (pr. redakcji katolickiej), **16.00** „Odnaleźć człowieka" (reportaż), **16.30** Przegląd prasy polonijnej, **17.00** Teleexpress, **17.15** „Karino" (serial, 13/13), **17.45** Krzyżówka szczęścia (teleturniej), **18.15** „Komediantka" (serial, 9/9), **19.15** Nieustająca Love Story (pr. montażowy, 5), **19.40** Dobranocka: „Kasztaniaki", **20.00** Wiadomości, **20.30** Marek Hłasko „Drugie zabicie psa" (teatr), **21.45** „Serce podzielić na dwoje" (film dok.), **22.30** Panorama, **23.00** Przegląd publicystyczny, **24.00** Posiady w „Atmie" (1), **0.30** Przegląd prasy polonijnej, **0.50** Panorama, **1.00** „Komediantka", **2.00** Nieustająca Love Story, **2.30** „Odnaleźć człowieka", **3.00** W centrum uwagi, **3.30** „Drugie zabicie psa", **4.50** „Serce podzielić na dwoje", **5.30** Krzyżówka szczęścia, **6.00** Przegląd publicystyczny.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

"Pusty jest dom smutno jest w nim brakujesz nam Najdroższy w nim".

Dnia 20. 3. 1997 mija 1. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas na zawsze

śp. ADOLF CHODURA

z Gutów. Tych, którzy Go znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

AD-029

Dziękujemy wszystkim krewnym, znajomym i sąsiadom za wyrazy współczucia, kwiaty i udział w pogrzebie

śp. BRONISŁAWA HLISNIKOWSKIEGO

Szczególne podziękowanie składam mojej siostrzenicy Bronce oraz pani Marcie. Wszystkim serdeczne Bóg zapłać. W smutku pogrążona rodzina. C 52/058

● kronika rodzinna

Składam serdeczne podziękowania wszystkim, którzy złożyli nam wyrazy współczucia, a przez mnóstwo kwiatów i liczny udział w pogrzebie, wyrazili szacunek naszemu Najdroższemu Mężowi i Ojcu

śp. inż. TADEUSZOWI WAŁACHOWI

Szczególnie zaś serdeczne pragnę podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do upiększenia obrzędu pogrzebowego. Zasmucona żona z rodziną. C 52/060

W głębokim żalu pogrążeni podajemy wszystkim smutną wiadomość, że zmarła nasza Ukochana

śp. HELENA DELONGOWA

z domu Pawlasowa. Pogrzeb odbędzie się w piątek 21. 3. 1997 o godz. 14.30 w kościele ewangelickim w Hawierzowie-Suchej. W smutku pogrążona rodzina. B-070

● kina

ORŁOWA - Wszechświat: Był sobie gliniarz II (20, 21, godz. 17.45), Czarownice z Salem (20, 21, godz. 20.00), **KARWINA - Reflex:** Smoke (20, godz. 17.00, 20.00), **Okup** (21, godz. 17.00, 20.00), **BIBLIOTEKA REGIONALNA - Artkino:** Randka z nieznajomym (20, godz. 17.30), **Eks:** Albino Alligator (20, 21, godz. 19.00), **Centrum:** To nasz przebój! (20, 21, godz. 20.00), Marsjanie atakują (20, 21, godz. 15.30, 17.45), **TRZYNIEC - Kosmos:** Niejasna wiadomość o końcu świata (20, godz. 17.30, 21, godz. 17.30, 20.00), Przed deszczem (KF: 20, godz. 20.00), **HAWIERZÓW - Centrum:** Jumanji (20, 21, godz. 15.30), Skandalista Larry Flint (20, 21, godz. 17.45, 20.00), **Świt:** Ostatni zostaje (20, 21, godz. 17.45, 20.00).

● programy MOK

CZESKI CIESZYN - Muzeum Ziemi Cieszyńskiej: do 2. 5. wystawa pn. "Geologia Śląska Cieszyńskiego"; wt-pt: 9.00-17.00, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

KARWINA - MDK sala Mánesa: do 4. 4. wystawa obrazów Jana Pospíšila: po-pt od 9.00 do 17.00.

HAWIERZÓW - Muzeum Żywocickie: do 31. 12. 1997 wystawa pt. "Armaty na przestrzeni wieków"; po-pt: 9.00-17.00, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

◆ **Sala wystaw Musalon:** do 31. 3. wystawa pt. "UFO - mity czy rzeczywistość"; wt-pt: 9.00-17.00, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

◆ **Sala wystaw V. Wünschego:** do 3. 4. wystawa obrazów Adolfa Vondry; po-pt: 11.00-18.00, so-nie: 14.00-18.00.

TRZYNIEC - Galeria Helga: do 29. 3. wystawa trzynieckiego plastyka Milana Kohouta.

◆ **Dom Kultury Trisia:** do 26.3. wystawa międzynarodowej luźnej grupy plastyków "z Frydku-Mistku "K.L.U.C.I."; po-pt: 10.00-18.00, nie: 13.00-17.00.

MUDr SIKORA JANINA uprzejmie informuje swoich pacjentów o zmianie nr. telefonu w prywatnej przychodni stomatologicznej w Cz. Cieszynie-Sibicy, ul. Żukowska 1922. Nowy numer: 0659/ 731200 B-069

● co, gdzie, kiedy

RYCHWALD - Zarząd MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków w sobotę 22. 3. o godz. 15.30 do Domu PZKO na "Józefkowy wieczór świetlicowy". Życzenia solenizantom złoży zespół "Rychwałdzianie".

ORŁOWA-PORĘBA - MK PZKO zaprasza w czwartek 20. 3. o godz. 16.00 do lokalu Koła na prelekcję inż. Haliny Gawlas pt: "Wrażenia z pobytu w Turcji".

TRZYNIEC-KANADA - MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na spotkanie z p. Władysławem Martynkiem, autorem książki "Pamiętnik Sybiraka", dnia 21. 3. o godz. 17.00 do Klubu PZKO. W czasie spotkania będzie można kupić powyższą książkę.

MOSTY k. JABŁONKOWA-CENTRUM - Zespół Kobiet przy MK PZKO urządza w dniach 22. i 23. 3. w Domu PZKO wystawę robót ręcznych swoich członkiń i rzeźb Pawła Kuły. Otwarte: sob: 9.00-17.00, niedziela: 8.30-17.00.

PTTS "BESKID ŚLĄSKI" rozpoczyna w sobotę 22. 3. wiosenny sezon turystyczny. Zapraszamy wszystkich miłośników wiosennych przechadzek na "Przywitanie wiosny" na Baginiec do ośrodka wczasowego Huty Trzynieckiej. Dojście indywidualne lub z przewodnikiem od dworca kolejowego w Nawsiu o godz. 8.15. Punkt kontrolny będzie czynny od godz. 10.00-12.00. Na miejscu będą przyjmowane zgłoszenia na wycieczkę na "Vsácky Cáp".

OLBRACHCICE - Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza w dniach 22. i 23. 3. od godz. 9.00-19.00 do Domu PZKO na wystawę pod hasłem: "Dla każdego coś miłego" (wystawa prac ręcznych oraz wysprzedaż modeli firmy "Hans-Mode").

LESZNA DÓLNA - Zapraszamy wszystkich zainteresowanych na Mistrzostwa Koła w tenisie stołowym dla wszystkich kategorii, które odbędą się w sobotę 22. 3. w Domu PZKO. Początek zawodów o godz. 8.30. Prosimy zabrać z sobą własny sprzęt sportowy i właściwe obuwie. Gramy o puchar przechodni.

Firma EQUUS sp. z o. o.,

Smetanova 13, 737 01 Český Těšín przyjmie:

sekretarkę

Wymagania: dobra komunikatywność
znajomość pracy z PC

Oferujemy: korzystne wynagrodzenie
możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem w terminie do 10 dni od pojawienia się ogłoszenia. Fa 97 014

W KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ

Śląskie czasopisma

CIESZYN (kor) - **Do końca maja można zwiedzać w Galerii Książnicy Cieszyńskiej przy Rynku 18 w Cieszynie kolejną wystawę z bogatych zbiorów tej placówki pn. "Czasopiśmiennictwo Śląska Cieszyńskiego w latach 1848-1920".**

Jak można przeczytać w przewodniku po wystawie, na przestrzeni 73 lat, pomiędzy 1848 a 1920 rokiem, ukazały się na Śląsku Cieszyńskim co najmniej 104 tytuły w języku polskim, 81 w niemieckim i 25 w języku czeskim. Obecnie nigdzie nie zachował się komplet czasopiśmiennictwa cieszyńskiego - do najbogatszych należą jednak zbiory Książnicy Cieszyńskiej, zwłaszcza jeśli chodzi o polonika i w mniejszym stopniu o germanika.

Najstarszym prezentowanym na wystawie czasopismem jest "Przegląd Wypadków Politycznych" - dodatek do "Tygodnika Cieszyńskiego", pierwsze czasopismo ze Śląska Cieszyńskiego, którego pierwszy numer ukazał się w maju 1848, w pierwszych miesiącach trwania Wiosny Ludów. Są też na wystawie prezentowane pismanarodowości niemieckiej i czeskiej - m. in. "Silesia" i "Noviny Těšínské", czy wydawane przez ruch ślązakowski "Nowy Czas" i "Ślązak".

Z polskich wydawnictw wymienić by warto np: ukazujący się od r. 1906 "Dziennik Cieszyński" wydawany przez Stronnictwo Narodowe, socjalistyczne pisma "Równość" i "Robotnik Śląski", ukazujący się we Frysztacie "Głos Ludu Śląskiego" lub czasopisma wyznaniowe, takie jak "Poseł Związku Śląskich Katolików", "Ewangelik" czy "Przyjaciel Ludu".

Wystawę zwiedzać można w każdą środę, czwartek i piątek w godz. 9.00-14.00.

Poseł do Izby Poselskiej Parlamentu RC Wawrzyniec Fójcik serdecznie zaprasza na

DZIEŃ POSELSKI

który odbędzie się 24 marca 1997 o godz. 17.00 w auli nowej szkoły w Cierlicku.

Kancelaria poselska

TARGI POLONIJNE W TARNOWIE

Szansa dla biznesu

W dniach 27 maja - 1 czerwca 1997 r. w Tarnowie odbędzie się V Światowe Forum Mediów Polonijnych, połączone po raz pierwszy z wystawą prezentującą oferty gospodarcze środowisk polonijnych. Organizatorem imprezy jest Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S. A., a ściślej jej Biuro Organizacyjne. Adres: 33-100 Tarnów, Rynek 16, tel. (004814) 210092 lub 217231, fax (004814) 213955 lub 213450.

Osoby zainteresowane udziałem w V Forum powinny kontaktować się bezpośrednio z organizatorem lub za pośrednictwem Stowarzyszenia Polsko-Czeskiego Biznesu "Proinfo" w Ostrawie, adres: ul. 28. října 112, 701 00 Ostrava, pani Danuta Przeczek, Prezes Stowarzyszenia, tel. 235625, fax 233149. (r)

GŁOS LUDU GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ ◆ Gazeta Polaków w Republice Czeskiej ◆ W wydawnictwie "Olza", ul. Hlavní 3, Cz. Cieszyn, wydaje Rada Polaków w RC przy wsparciu finansowym Rządu RC ◆ Redaguje kolegium ◆ Redaktor naczelny: Władysław Bilko; zastępcy red. naczelnego: Henryka Bittmar, Bogusław Krzyżanek ◆ Adres redakcji: 709 29 Ostrawa, P.O. Box 29, Novinářská 3, telefony: centrala 6607/111, sekretariat 6607/252, dział łączności z czytelnikami 6607/249, dział sportowy 6607/258, redaktorzy 6607/242, 6607/256; faks: 6607/252 ◆ Ogłoszenia przyjmowane są codziennie od 8.30 do 15.00 w redakcji "Głosu Ludu" w Ostrawie (w pozostałych godzinach pod nr. tel. 6607/252 czynna jest sekretarka automatyczna), w poniedziałki, środy i piątki w godz. od 8.00 do 12.00, wtorki i czwartki od 12.00 do 16.30 w biurze "Contact" przy ul. Hlavní 3 w Cz. Cieszynie; w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (na rynku) w godzinach otwarcia; w dni powszednie w godz. od 8.00 do 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střeleničí 18, Cz. Cieszyn ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Kolportuje PNS ◆ Skład komputerowy "Głos Ludu" Ostrawa ◆ Druk TIP - drukarnia periodyków Ostrawa, s. a. ◆ Rękopisów i zdjęć nie zamówionych redakcja nie zwraca, zastrzega sobie również prawo dokonywania skrótów, adiustacji, przeredagowywania tekstów i zmiany tytułów materiałów nie zamówionych. Nr indeksu 42501

● CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 20 MARCA

■ **NOVA:**

6.00 Śniadanie z Novą
8.30 "Był sobie glina" (komedia czeska)
10.10 "Wielki oszust" (komedia franc.-włoska)
11.40 "Crack w USA: Kraj w oblężeniu" (film dokumentalny)
12.35 "Melrose Place III" (serial)
13.20 "Grace w opałach" (serial)
13.45 "Młodzi i niespokojni" (serial)
14.25 "Tak płynie czas" (serial)
15.10 "Cosby show" (serial)
15.40 "Szkoła złamanych serc" (serial)
16.40 "Alien Nation" (serial)
17.30 "Bractwo róży" (serial)
18.20 Zaryzykuj! (teleturniej)
18.45 Karuzela (teleturniej)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 "Dallas" (serial)
20.50 "Baywatch Nights" (serial)
21.40 Właśnie dziś
21.45 "Zły wpływ" (film USA)
23.25 "Żonaty z zobowiązaniami" (serial)
23.50 "Diamenty na pocieszenie" (serial).

■ **TC 1:**

6.00 Studio 6
8.30 Obiektyw
9.00 Wiadomości
9.05 "Tajny dziennik Adriana Mole'a" (serial)
9.35 Hip, hap, hop (teleturniej)
10.10 "Naszyjnik" (serial)
11.00 Walizka (teleturniej)
11.40 "Karnawał w Wenecji" (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.05 "Silvanowie" (serial)
12.35 Lapidarium
12.50 "Osteoporoza - choroba, przed którą można się bronić" (dok.)
13.10 Następnym razem u was
13.50 "Niezwykłe przygody kryminalistyki" (serial)
14.40 Spiewnik domowy
14.45 "Bajka o spełnionych życzeniach" (bajka)
16.00 Wiadomości
16.05 Rekordy i ciekawostki
16.15 "Tajny dziennik Adriana Mole'a" (serial)
16.45 "Star Trek: Nowa generacja" (serial)
17.30 AZ-quiz (teleturniej)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 Policja RC
18.20 "Niebo i piekło" (serial)
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wieczorem na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.55 Bramki, punkty, sekundy
20.00 "Pociąg dzieciństwa i nadziei" (serial)
21.05 "Powrót do Edenu II" (serial)
21.55 Co znaczy "w domu"? (public.)
22.15 Wiadomości
22.30 "Halo, halo!" (serial)
22.55 "Kung fu: Legendy ciąg dalszy II" (serial)
23.40 "Iszi, ostatni Yahi" (dok.)
0.35 "Policjanci z Miami" (serial)
1.25 TV-Shop.

■ **TC 2:**

7.35 Aktualności TVS, 8.00 Euronews, 8.45 Report, 9.30 Studio 6, 12.00 MŚ w łyżwiarstwie figurowym (pary sportowe), 13.30 "Asterix i Kleopatra" (film anim.), 14.40 Europa dziś, 15.10 Trzymaj się! (pr. ekologiczny), 15.30 Ego, 15.50 "2000 mil wolności" (film dok., 1/2), 16.35 "Wybrzeże w ogniu" (serial), 18.20 "Pierwsza miłość" (film USA), 19.50 Wieczorem na ekranie, 19.55 Aerobik z Barą, 20.00 MŚ w łyżwiarstwie figurowym (pary sportowe), 20.28 Wiadomości, 20.30 MŚ w łyżwiarstwie figurowym (dowolna jazda mężczyzn), 22.15 Czechosłowacki tygodnik filmowy, 22.25 "Zimny bufet" (film franc.), 23.55 "Bogactwo panny Kronkiowej" (komedia czeska), 1.25 Europa dziś.

■ **PRIMA:**

6.50 Telezakupy, 7.00 "Dżentelmeni i małe panienki" (serial anim.), 7.05 "Przygody jeża Sonika" (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 "Mężczyzna w domu" (serial), 8.25 Telezakupy, 8.35 Akta '97, 8.50 O zwierzętach z K. Černochem, 9.10 "Wszystkie duże i małe stworzenia" (serial), 10.00 Program dla pań, 11.15 "Świat należy do nas" (komedia czeska), 12.55 "Detektywi wszechświata" (serial), 13.25 "Huckleberry Finn" (serial anim.), 13.50 S.O.S., 16.55 Terno, 17.05 "Detektywi wszechświata" (serial), 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Akta '97, 19.30 "Mężczyzna w domu" (serial), 20.00 "Komisarz Rex" (serial), 20.45 "Transmisja bezpośrednia" (serial), 21.30 Wiadomości, 21.35 "Katarzyna Medycejska" (film franc., 1/2), 23.00 "Alfabet horroru Clive'a Barkera" (serial dok.), 23.55 "Złoty chłopiec" (film włoski), 0.40 Telezakupy.

PIĄTEK 21 MARCA

■ **NOVA:**

6.00 Śniadanie z Novą
8.30 "Dallas" (serial)
9.20 "Baywatch Nights" (serial)
10.10 "Spotkanie" (film fabul.)
12.00 "Mount Everest" (film dok.)
12.25 "Melrose Place III" (serial)
13.10 "Grace w opałach" (serial)
13.35 "Młodzi i niespokojni" (serial)
14.15 "Tak płynie czas" (serial)
15.00 "Cosby show" (serial)
15.25 "Szkoła złamanych serc" (serial)
16.25 Sparta Praga - Banik Ostrawa (I liga piłki nożnej)
18.20 Zaryzykuj! (teleturniej)
18.45 Karuzela (teleturniej)
19.20 Prognoza pogody
19.30 DTV
19.50 Wiadomości sportowe
20.00 "Zandarm i kosmici" (komedia franc.)
21.35 Właśnie dziś
21.40 "Po tamtej stronie II" (serial)
22.30 Tabu
23.15 "Halloween II" (horror USA)
0.50 Penthouse (magazyn erotyczny).

■ **TC 1:**

6.00 Studio 6
8.30 Studio reporterów
9.00 Wiadomości
9.05 "Tajny dziennik Adriana Mole'a" (serial)
9.30 "Ekstremalne limity" (dokument)
9.35 AZ-quiz (teleturniej)
10.00 "Bogactwo panny Kronkiowej" (film czeski)
11.30 Klub seniora
12.00 Wiadomości
12.05 Arena
12.50 Czarne owce (publicyst.)
13.10 Magazyn policyjny
13.30 Co znaczy "w domu?" (public.)
13.50 "Młode" (film dok.)
14.40 Aerobik z Barą
14.45 Country przeboje
15.15 "Niebo i piekło" (serial)
16.00 Wiadomości
16.05 Klucz (mag.)
16.35 "Doktor Quinn" (serial)
17.20 Kinobox '97
17.50 W weekendowej TC
17.55 Prognoza pogody
18.00 Report
18.15 "Encyklopedia psów" (serial dok.)
19.00 W weekendowej TC
19.05 Szczęśliwych dziesięć
19.10 Wieczorynka
19.20 Wieczorem na ekranie
19.30 Wydarzenia, pogoda
19.55 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Nie zastanawiaj się i kręć! (z domowej wideoteki)
20.25 "Doktor Quinn" (serial)
21.15 "Biała sprzączka" (film czeski)
22.30 Wiadomości
22.40 "Psycho III" (horror USA)
0.10 Nadaje studio A po trzydziestu latach...
1.10 "Policjanci z Miami" (serial)
2.00 TV Shop.

■ **TC 2:**

7.35 Wiadomości TVS, 8.00 Euronews, 8.45 Report, 9.30 Studio 6, 12.00 Euronews, 13.45 "Asterix i Galowie" (film anim.), 14.50 Samuel Beckett (portret, 2/2), 15.45 "Życie w chłodni" (serial dok.), 16.45 Buly (mag. sportowy), 19.50 Nowe książki, 20.00 Kim jest... (Josef Bláha), 20.28 Wiadomości, 20.30 MŚ w łyżwiarstwie figurowym (pary taneczne), 22.15 Jeszcze jestem tutaj - Pavel Brázda (publicyst.), 22.45 Spotkali się... (pr. muzyczny), 23.40 "Milczenie" (film szwedzki), 1.15 Aktualności TVS.

■ **PRIMA:**

6.50 Telezakupy, 7.00 "Dżentelmeni i małe panienki" (serial anim.), 7.05 "Przygody jeża Sonika" (serial anim.), 7.30 Dobry wieczór, 8.00 "Mężczyzna w domu" (serial), 8.25 Telezakupy, 8.35 Akta '97, 8.50 "Komisarz Rex" (serial), 9.45 Program dla pań, 11.00 "Głęboki sen" (film USA), 13.00 "Detektywi wszechświata" (serial), 13.25 "Strażnicy wszechświata" (serial), 13.45 S.O.S., 16.35 Terno, 16.45 "Acapulco" (serial), 17.30 Dobry wieczór, 18.00 Party, 18.50 Minuty regionu, 18.55 Prognoza pogody, 19.00 DTV, 19.15 Akta '97, 19.30 "Mężczyzna w domu" (serial), 20.00 "Nic osobistego" (komedia USA), 21.35 Żyto (show H. Pawłowskiej), 21.55 "Matrix" (serial), 22.40 Wiadomości, 22.45 "Okręg policyjny Los Angeles" (serial), 23.10 "Sweeney!" (film bryt.), 0.45 "Erotyczne wyobraźnie" (serial erotyczny), 2.00 Telezakupy.

● POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 20 MARCA

■ **PROGRAM 1:**

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Kate i Allie" (serial)
8.30 Wiadomości
8.40 Bractwo przygody i zabawy
9.05 Gimnastyka buzi i języka
9.15 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.30 Domowe przedszkole
9.55 Porozmawiajmy o dzieciach
10.00 "Cagney i Lacey" (serial)
10.50 Muzyka łagodzi obyczaje (teleturniej)
11.10 Gotowanie na ekranie (mag. kulinarny)
11.25 Wódko, pozwól żyć
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (program rolniczy)
12.20 Magazyn Notowań: Jak założyć pasiekę, Technika dla bartnika
12.50 Nasze państwo, nasi ludzie
13.20 W rajskim ogrodzie: Liberedzkie storczyki
13.40 Strzał w dziesiątkę
13.50 "Mała ryba w głębokiej wodzie" (serial dok., 1)
14.20 Ścieżki z raju
14.40 Przez lądy i morza: Byłam na Tonga
15.00 Wiadomości
15.10 Opowieści o smakach: Fasola

Ciąg dalszy na str. 6

● POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

Dokończenie ze str. 5

15.15 Program dnia
15.25 "Szczenięce lata Toma i Jerry'ego" (serial anim.)
15.50 Gimnastyka umysłu (dla młodych widzów)
16.05 Miotła
16.15 Ciuchcia (dla dzieci)
16.40 Diariusz rządowy
17.00 Teleexpress
17.25 "Moda na sukces" (serial)
17.50 Nasze państwo, nasi ludzie
18.00 Filmidło
18.20 Credo (magazyn katolicki)
18.45 Prawa pracy, prawa kapitału (pr. publicystyczny)
19.00 Wieczorynka: "Tęczowa bajeczka"
19.30 Wiadomości
20.10 "Nash Bridges" (serial)
21.05 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Lozanna (soliści)
22.00 Pegaz (tygodnik kulturalny)
22.30 W-centrum uwagi
23.00 Przed Oskarami '97
24.00 "Ostatni kołaż Paradżanowa" (film dok.)
1.05 Wiadomości
1.10 "Ostatnie pięć lat" (film dok.).

■ PROGRAM 2:

6.45 Kurs języka angielskiego
7.00 Panorama
7.05 Sport telegram
7.10 Poranny magazyn Dwójki
7.50 Akademia zdrowia Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Dzieciaki, kłopoty i my" (serial)
9.00 Transmisja obrad Sejmu
13.00 Panorama (w przerwie obrad)
14.55 Powitanie
15.00 "Dziewczyna z przyszłości" (serial)
15.25 Akademia zdrowia Dwójki
15.35 Apetyt na zdrowie
16.00 Panorama
16.10 Pejzaże wsi polskiej
16.30 5 x 5 - Wygrajmy razem (teleturniej)
17.00 Polaków portret własny
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.05 Bez znieczulenia
19.35 Klub Pana Rysia (dla dzieci)
20.00 Spór o konstytucję (2)
20.50 Ubezpieczenia: Czas na reformę
21.00 Panorama
21.30 Halo weekend
21.45 "Szklana panienka" (serial)
22.40 Giacomo Puccini "Płaszcz" (opera w I akcie, wyk. Orkiestra i Chór Metropolitan Opera pd. James'a Levine'a; soliści: Teresa Stratas, Placido Domingo, Juan Pons)
24.00 Panorama
0.10 "Skrajności" (film USA).

■ TELE 3:

6.00 "Nowe odkrycia" (serial dok.), 6.30 "Migdałowy lasek" (serial), 7.00 TV Polonia, 8.40 Muzyczne promocje, 9.00 Poranek z TV Katowice, 11.00 Program dnia, 11.05 "Przyłbice i kaptury" (serial), 12.00 Aktualności, 12.05 "Na ratunek" (serial), 12.55 "Rosja w kosmosie" (film dok.), 13.40 "Sześć razy naj" (film dok.), 14.20 Rock kwadrans, 14.35 Zgaduła (teleturniej), 15.00 Aktualności, 15.05 Program dnia, 15.10 "Szmacianki" (serial anim.), 15.20 "Roger Odrzutowiec" (serial anim.), 15.25 "Latające misie" (serial anim.), 15.50 "Cudowny świat zwierząt" (serial przyrod.), 16.05 "Klarysa wyjaśni wszystko" (serial), 16.30 Dziś w Teletrójce, 16.45 Wieś '97, 17.00 Lancet (mag. med.), 17.30 Jambo, Jambo Kenia (teleturniej), 17.50 Portrety miast, 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.30 "Maria Celeste" (telenowela), 19.15 Dzień w regionie, 19.30 "Tajemnice nauki" (serial popul.-nauk.), 20.00 "Reiner Weiss zmienia skórę" (film niemiecki), 21.50 Program na piątek, 22.00 Aktualności, 22.15 "Przyłbice i kaptury" (serial), 23.15 Persona, 23.45 Pryzmat (mag.), 0.15 Oni mają kota, 0.45 Muzyczne promocje, 1.00 "Zakręty historii" (serial dok.), 1.30 "Ten wspaniały sport" (serial dok.), 2.00 TV Polonia, 5.00 "Niebezpieczna" (serial), 5.45 Muzyczne promocje.

■ POLSAT:

6.00 Muzyka na dzień dobry, 7.00 Poranek z Polsatem, 7.55 Poranne informacje, 8.00 Polityczne graffiti, 8.10 "Czarodziejka z księżyca" (serial anim.), 8.30 "MacGyver" (serial), 9.30 "Żar młodości" (serial), 10.30 "Gliniarz i prokurator" (serial), 11.30 Kalambury, 12.00 HALOGRAIMY, 12.20 YelYelYel, 12.30 "Na południe" (serial), 13.30 Klip Klap (najml. lista przebojów), 14.00 Ręce, które leczą (mag.), 14.30 Trzy kwadraty (gra-zabawa), 14.55 Kuba zaprasza, 15.25 "Ulozaury" (serial anim.), 15.50 Bractwo Białego Orła (pr. ekol.), 16.00 Informacje, 16.15 Kalambury, 16.45 "Płonąca pochodnia" (telenowela), 17.45 "Skrzydła" (serial), 18.15 "Świat według Bundych" (serial), 18.45 Informacje, 19.00 "Drużyna A" (serial), 19.50 Losowania Lotto, 20.00 "Mama się zmoiejsza!" (film USA), 21.40 Reportaż, 22.00 Informacje i biznes informacje, 22.25 Polityczne graffiti, 22.35 "Gliniarz i prokurator" (serial), 23.30 Sztuka informacji, 23.55 4 x 4 (mag. motoryzacyjny), 0.30 Oto Polska (mag.), 1.00 Muzyka na bis.

PIĄTEK 21 MARCA

■ PROGRAM 1:

6.00 Kawa czy herbata?
8.00 "Miasteczko na granicy" (serial)
8.30 Wiadomości
8.40 Rządy dzieci, czyli pajdokracja
9.05 Gimnastyka: Kręgosłup - klucz do zdrowia
9.15 Mama i ja (dla mamy i trzylatka)
9.30 Przedszkolny koncert życzeń
10.05 "Kontratak" (serial)
10.50 Aukcja (teleturniej)
11.10 Kalendarz pani domu
11.25 "Wieczny Angkor" (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (program rolniczy)
12.20 Magazyn Notowań: Podatkowe ABC
12.50 Rodzina rodzinie
13.15 "Uprawa ryżu" (film dok.)
13.30 "Kamień wędrowny" (reportaż)
13.50 "Uciekcza z celi śmierci" (film dok.)
14.15 "Killing Time - czas zabijania" (film dok.)
14.50 No problem ! (język angielski)
15.00 Wiadomości
15.10 Agrolga '96
15.15 Program dnia
15.25 "Szkoła złamanych serc" (serial)
15.50 Mały sport, wielka radość
16.15 Malowanki Franka Firanki (dla dzieci)
16.40 "Co nas łączy" (reportaż)
17.00 Teleexpress
17.25 Tata, a Marcin powiedział...
17.35 Goniec (tygodnik kulturalny)
17.55 Bezpiecznie!
18.10 Randka w ciemno (quiz)
19.00 Wieczorynka: "Smurfy"
19.30 Wiadomości
20.10 "Na wschód od Edenu" (film USA)
22.10 MŚ w łyżwiarstwie figurowym - Lozanna (pary taneczne)
23.00 W centrum uwagi
23.30 Giełda
23.40 Nocny klub Jedynki
0.40 Wiadomości
0.45 "Czysty i trzeźwy" (film USA).

■ PROGRAM 2:

6.45 Kurs języka angielskiego
7.00 Panorama
7.05 Sport telegram
7.10 Poranny magazyn Dwójki
7.50 Akademia zdrowia Dwójki
8.00 Program lokalny
8.30 "Pełna chata" (serial)
9.00 Transmisja obrad Sejmu
13.00 Panorama (w przerwie obrad)
14.55 Powitanie
15.00 "Lucky Luke: Tropem Daltonów" (serial animowany)
15.25 Akademia zdrowia Dwójki
15.30 "We dworze Charlottenhof" (reportaż)
16.00 Panorama
16.10 Animals
16.35 Jeden na jeden (pr. W. Szaranowicza)
17.05 Instalacja (dla młodzieży)
17.30 Programy lokalne
18.00 Panorama
18.10 Programy lokalne
18.35 Va banque (teleturniej)
19.05 Tele Wizje kultury
19.35 Bądź mistrzem: Mateusz Kusznierewicz
20.00 Dozwolone od lat 40 (lista przebojów)
21.00 Panorama
21.30 Sport telegram
21.40 "Lara - moje lata z Pasternakiem" (serial dok., 2)
22.30 "Chęć latania" (film włoski)
24.00 Panorama
0.10 Przystanek Gołdap
0.25 Lalamido nocą: Jak być szczęśliwym.

■ TELE 3:

6.00 "Latające misie" (serial), 6.30 "Życie zwierząt" (serial dok.), 7.00 TV Polonia, 8.40 Muzyczne promocje, 9.00 Poranek z TV Katowice, 11.00 Program dnia, 11.05 "Namiętność" (telenowela), 11.40 Dziś w Teletrójce, 12.00 Aktualności, 12.05 "Reiner Weiss zmienia skórę" (film niemiecki), 13.35 "Tajemnice nauki" (serial popul.-nauk.), 14.00 Oni mają kota, 14.35 Nie broda czyni filozofa czyli szkiełko i oko, 15.00 Aktualności, 15.05 Program dnia, 15.10 "Człowiek z gór" (serial anim.), 15.35 "Komputerowy świat lluzji" (serial popul.-nauk.), 16.00 "Zaradna gromadka" (serial), 16.30 Obserwatorium, 17.00 Nie tylko w szafie (mag. mody), 17.30 Studio pod bukiem, 17.45 Informator gospodarczy, 18.00 Panorama, 18.10 Aktualności, 18.30 "Maria Celeste" (telenowela), 19.15 Dzień w regionie, 19.30 100 lat jazzu (pr. muz.), 20.00 "Sokoły" (serial), 20.55 "Historia Europy Środkowej" (serial dok.), 21.50 Program na sobotę, 22.00 Aktualności, 22.10 "Namiętność" (telenowela), 22.45 Z planu filmowego, 23.00 100% Live, 24.00 Noc z TV Katowice, 2.00 "Specjalistki" (serial), 3.00 Wieczór z brytyjskim rockiem (pr. roz.), 3.30 "Wszyscy mają się dobrze" (film włoski), 5.00 "Poza rok 2000" (serial), 5.45 Muzyczne promocje.

■ POLSAT:

6.00 Muzyka na dzień dobry, 7.00 Poranek z Polsatem, 7.55 Poranne informacje, 8.00 Polityczne graffiti, 8.10 "Ulozaury" (serial anim.), 8.30 "Drużyna A" (serial), 9.30 "Żar młodości" (serial), 10.30 "Gliniarz i prokurator" (serial), 11.30 Kalambury, 12.00 HALOGRAIMY, 12.20 YelYelYel, 12.30 "Grom w raju" (serial), 13.30 Multimedialny odlot (pr. komputerowy), 14.00 Sztuka informacji, 14.30 Magazyn, 14.55 Klub satyryków, 15.25 "Czarodziejka z księżyca" (serial anim.), 15.50 Bractwo Białego Orła (pr. ekol.), 16.00 Informacje, 16.15 Kalambury, 16.45 "Płonąca pochodnia" (telenowela), 17.45 "Skrzydła" (serial), 18.15 "Świat według Bundych" (serial), 18.45 Informacje, 19.00 "MacGyver" (serial), 19.50 Losowania Lotto, 20.00 "Strażnik Teksasu" (serial), 21.00 "Kojak" (serial), 22.00 Informacje i biznes informacje, 22.20 Polityczne graffiti, 22.30 Biznes tydzień, 22.45 "Nocny pościg" (film USA), 0.35 Playboy, 1.40 "Powrót da Tombstone" (western USA), 3.00 Muzyka na bis.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NAD ODRĄ BRAK STRZELCÓW ● BRAMKARZ DLOUHÝ BOHATEREM GÓRNICZEGO DERBY

Futbol pozbawiony logiki

Podczas ubiegłego weekendu rozpoczęła się rewanżowa seria spotkań w piłkarskiej lidze, jak i dywizji morawsko-śląskiej. Drużyny z naszego terenu wystartowały do wiosny ze zmiennym szczęściem. Outsider z Bogumina, który zaskoczył wiosną, nie doczekał się przebudzenia strzelców, notując u siebie tylko bezbramkowy remis; musi on więc walczyć dalej. Tymczasem w meczu na szczycie Stare Miasto umocniło swą czołową pozycję. - W dywizji obydwie czołowe drużyny odniosły zwycięstwa (bystrzyczanie nawet na wyjeździe), wobec czego Holice utrzymały 9-punktową przewagę. Natomiast w górniczym derby karwińskie rezerwy pokonały się właściwie same. W meczu z Olbrachcicami miały one wyraźną przewagę, lecz nie znalazły recepty na pokonanie bramkarza, zaś w przedłużonym czasie strzeliły sobie "samobója"... W tym wypadku zaliczyć się w pełni uskrzydlone powiedzenie trenera Pospíchala, iż "futbol pozbawiony jest logiki"...

◆ **MŠLF: BOGUMIN - S. OLOMUNIEC B** 0:0. "Faja", świadoma swej krytycznej sytuacji w tabeli, bez respektu rzuciła się na faworyzowanych Hanaków. Już w 2. min. Dian (przyszedł ze Skrzeczonia) wystawił Klemensa, który wszakże spudłował. Dwie minuty później, znów po dośrodkowaniu ruchliwego Diana, do piłki w dobrej pozycji nie doszli Smyček i Hanus. Hanacy oddali pierwszy groźniejszy strzał w 22. min., lecz Švestka nie zaskoczył bramkarza Bednárka. Między 29. a 32. min. ofensywnie nastawieni gospodarze mieli kolejne 3 okazje, lecz Šrámek z 10 m nie trafił do wpół odsłoniętej bramki, zaś piłka po strzałach Hanusa musnęła słupek, a za drugim razem stała się łupem bramkarza Pařízka. Filarem obrony Sigmy - prócz bramkarza - był doświadczony były I-ligowy piłkarz Kalvoda.

Po przerwie przez 20 minut atakowali olomuńczanie, jednakże również bez efektu. W 55. min. stoper Utrata jedynie za cenę faulu powstrzymał rajd Prášilka, otrzymując od sędziego Slavika "tylko" żółtą kartkę. W 71. po nieudanym podaniu Šrámka (B) do własnego bramkarza zabrakło Balcárkowi jednego krótku... W ostatnim kwadransie inicjatywę znów przejęli hutnicy. W 76. min. dobrą okazję zmarnował Klemens, strzelając z 14 m tuż nad poprzeczkę, podobnie jak Grygar z 25-metrowego rzutu wolnego. W 84. min. strzał zmiennika Kleindorfa z 26 m efektownie obroni bramkarz gości. W międzyczasie Balcárek (O) minimalnie spudlował. Remis jest raczej sukcesem I-ligowych rezerw Sigmy. Outsider po kolejnej stracie "na własnych śmieciach" jeszcze bardziej skomplikował sobie sytuację. ŻK: Utrata, Smyček, Kokeš - Krohmer. Widzów 135. **(PV)**

Uh. Brod - St. Miasto 0:1, W. Klobouki - Rašickovice 2:3, Kyjów - Hranice 0:0, Znojmo - NH Ostrawa 3:1 itd. **Lokaty:** 1. St. Miasto 38 pkt., 2. Uh. Brod 31, 3. Ratiszkowice, 4. Znojmo - po 30,... 13. B. Brno B 17, 14. Hranice 8, 15. W. Klobouki 7, 16. HD Bogumin 6 pkt. **Następny mecz: Ostrawa B - Bogumin. (PV)**

◆ **DYWIZJA - GRUPA "E": D. SEKÓPT HRANICE - BYSTRZYCA 1:2 (1:1).** W swym pierwszym wiosennym występie zaprezentowali piłkarze bystrzyccy na trawiastym boisku małych rozmiarów solidny poziom swych umiejętności. W 20. min. po dalekim wykopie bramkarza Mrózka piłkę przejął II-ligowy "grzesznik" **Dohnal** i goście objęli prowadzenie. W 30. min. wojskowi wyrównali z dobitki Kvapila na 1:1. Później wyróżniali się bramkarze obu drużyn. W II połowie gospodarze zaczęli mocno nacierać, lecz obrona Bystrzycy grała bezbłędnie. W 69. min. po kontrze gości sfaulowany został Babilon, zaś **Hadrava** strzałem z 22 m zdobył gola za 3 punkty - na 1:2. **ŻK:** 2 - 4. Widzów 350. Sędziował Táč. **(s)**

FC KK KARWINA B - OLBRACHCICE 0:1 (0:0). Początkowe minuty górniczego derby upłynęły pod znakiem ostrożnej gry obu drużyn, starających się nie popełnić błędu. Z upływem czasu zarysowała się przewaga gospodarzy, zasilonych pięcioma graczami I-ligowej kadry: bramkarzem Čejką oraz graczami w polu - Onuferem, Bendą, Sokolem i Másiarem. **Ciekawsze minuty I połowy:** 12. - bramkarz gości, Dlouhý, brawurowo obronił rzut wolny Onufera; 23. - po dośrodkowaniu Štrubilka kolejny strzał na bramkę przyjezdnych oddał Benda, lecz ich golkiper znów był na posterunku; 31. - Sokol wolejem huknął pod poprzeczkę, jednakże **najlepszy - jak się później okazało - na boisku bramkarz Dlouhý** nie pozwolił się zaskoczyć; 33. - Ochodek (K) trafił w poprzeczkę (!), zaś w 45. min. ten sam zawodnik w sytuacji sam na sam nie dał rady Dlouhemu...

II połowa stała pod znakiem jeszcze wyraźniejszej przewagi karwiniaków, jednakże kolejne strzały Onufera, Minárika, Másiara oraz Sokola bądź minimalnie mijały bramkę obrabniczan, bądź też stawały się łupem Dlouhý'ego. Goście w niektórych okresach ograniczali się tylko do odkopywania piłek, zaś ich sporadyczne ataki nie zagrażały bramce Čejki. Nadeszła wszakże 93. minuta meczu: kiedy to po skrzyżowaniu Kryżanek z Olbrachcici i dośrodkowaniu uciekł Kryżanek z Olbrachcici i dośrodkował pilkę na pole karne, gdzie **Jelinek,** pragnąc zażegnać niebezpieczeństwo, skierował ją niefortunnie do własnej bramki - 0:1... Tak więc sprawdziła się reguła, że nie zawsze wygrywa lepszy zespół. ŻK: Minárik, Ochodek - Zajíček. Widzów 300. Sędziował Zavadil. **(bsg)**

Holice - Zabrzeg na M. 3:1, Szumperk - Wracimów 0:1, N. Jiczyn - Slezan F-M 0:0 itd. Po 16. kolejce: 1. Holice 38 pkt., 2. Bystrzyca 29, 3. Olbrachcice (5) 26, 4. Wracimów (6), 5. N. Jiczyn (3) - po 25, 6. KK Karwina B (4), 7. Mohelnice - po 23,... 15. Slezan F-M 15, 16. Hulin 12 pkt. **Nast. kolejka:** Bystrzyca - Szumperk, Olbrachcice - Bruntal, Zabrzeg - Karwina B itd. **(Opr. EF)**

Doniesienia z naszego terenu

● **I-LIGOWI ZAPAŚNICY HT Trzyniec wygrali ze Słowianiem w Hodoninie 31:10,** umacniając się na 3. pozycji w swej grupie. Punkty zdobyli: Romanowski, Bogacki (obaj z Polski), Lub. Szkandera, Rom. Gazur, Lipowski, Toráč (trener), Jochymek i Bojko. **Następne mecze - 5. 4. w Ostrawie.**

● **SZACHY. Liga Mor.-Śląska:** Sl. Hawierzów - NH Ostrawa 3,5:4,5, L. Brno - Jäkl Karwina 3:5, Jesenik - Grygów 1,5:6,5, Un. Brno - Trzyniec 3,5:4,5, St. Miasto - Posztorna Brno - Trzyniec 3,5:4,5, St. Miasto - Posztorna 4:4 i Trzebiń - Kromierzyż 6:2. **Po 9. kol.: 1. NHO 19 pkt./53,5, 2. Jäkl 12/43,5, 3. Grygów 11/39,5, 4. Trzyniec 10/38,5,... 6. Sl. Hawierzów 9/35, 12. Kromierzyż 4 pkt./29,0. (p)**

● **W LIDZE FLORBALLU Torpedo Hawierzów** rozgromiło outsidera rozgrywek - Excalibur Praga 10:1 i uległo 4. w tabeli drużynie Chodowa 1:4, zajmując przed ostatnimi dwoma meczami 8. miejsce wśród 12 drużyn (nie wszystkie jednak rozegrały jednakową ilość spotkań).

● **DRUGI REMIS w 2. meczu wiosennym** zanotowali piłkarze ręczni HCB Karwina - tym razem w Rożnowie 21:21, utrzymując 4. miejsce w tabeli II ligi. **Sensacją było natomiast zwycięstwo szczypiornistek Kovony Karwina** w premierowym meczu wiosennym nad przodownicami II ligi - **LET-em Kunowice 16:17. Do 4. Pardubic traca już one zaledwie 1 punkt, zaś piąty Hradec Kr. wyprzedza je tylko lepszym bilansem bramek.**

● **KOSZYKARKI Slavii Hawierzów** w kolejnym meczu kwalifikacyjnym o I ligę przegrały niespodziewanie z **Uniwersytetem w Brnie po dogrywce 83:87.** Przez 3/4 spotkania prowadziły one różnicą 10-12 punktów. Na 3 sekundy przed końcem normalnego czasu Vyměřalkowa nie wykorzystała murowanej sytuacji. W dogrywce miała Slavia do dyspozycji już tylko 4 zawodniczki (sędziowie znów jej nie życzyli). Prowadzi Sparta przed Libercem (wygrał ze Spartą 72:70) - po 9 pkt., Hawierzowem - 8, Pilznem - 7 pkt. itd. Kolejne mecze rozegrają hawierzowianki w Libercu i Podziebradach.

Brązda Ewy

Międzynarodowe narciarskie mistrzostwa RC w konkurencjach alpejskich odbyły się w Szpindlerowym Młynie. We wtorek rozegrano **slalom gigant kobiet.** Tytuły mistrzowskiego broniła Karolina Šedowa, niemniej faworytką była Ewa Kurfürstová (SKI Karwina), która w kończącym się sezonie uzyskiwała w tej dyscyplinie najlepsze wyniki. Obydwie reprezentantki niespodziewanie pogodziła jednak dopiero 15-letnia, ale bardzo utalentowana studentka gimnazjum z Walaskiego Międzyrzecza - **Lucie Hrstkówna,** rodaczka z Beczwy Dolnej, jeżdżąca obecnie w grupie Olgi Charvátowej-Kříženej ze Zlina. Hrstkówna miała świetny I przejazd, zaś w drugim utrzymała swą pozycję przed atakującą z 4. miejsca Šedową. Trochę zawiedziona była 19-letnia Ewa Kurfürstówna, która po I przejeździe zajmowała 2. pozycję ze stratą zaledwie czterech dziesiątych sekundy za liderką, jednakże niewyraźna jazda w II rundzie (dopiero 3. najlepsza) odsunęła ją ze srebrnego stopnia na brązowy. **Wyniki slalomu gigantu:** 1. Hrstkówna 2:13,50 min., 2. Šedowa 2:13,80, 3. Kurfürst 2:14,89, 4. Zakouřilowa (wsz. RC) 2:15,73, 5. Kvopkowa (RS) 2:15,78 itd. We wczorajszym slalomie Kurfürstówna nie ukończyła 1. przejazdu.

● SPORT POLSKI

❒ **ODMŁODZONA reprezentacja polskich florecistów** w składzie: S. Mocek, W. Szuchnicki, J. Rodzewicz i R. Sobczak pokonała w turnieju o PŚ w Wenecji Danię 45:25, Francję 45:42(!), Chiny 45:39, zaś w finale - rewelacyjnych Australijków 45:36.

❒ **PUCHAR ŚWIATA "B" w kombinacji norweskiej w Zakopanem** (skoki i bieg na 7,5 km): 1. Stefan Habas (Polska), 2. Cecon (Wł.) -2,3 sek., 3. Adloff (Niemcy) -12,3 itd.

❒ **A. PIECHNICZEK** powołał do kadry na elim. mecz MS z Włochami (2. 4. na Stadionie Narodowym w Chorzowie 13 piłkarzy z klubów polskich i 10 z klubów zagranicznych (w tym również A. Juskowiaka). **(Opr. ef)**

▲ **12. SPORTKA:** 3, 6, 13, 16, 27, 41 (23). **II LOSOWANIE:** 6, 7, 24, 30, 42, 47 (11). **SZANSA** - 983 659.

I-LIGOWI HOKEIŚCI HAWIERZOWA MAJĄ JUŻ SPOKÓJ ● BEZ SATYSFAKCJI

KS Karwina do barazu

I LIGA HOKEJA zakończyła w tym tygodniu podstawową część rozgrywek. Najistotniejsze decyzje zapadły już wcześniej: w turnieju kwalifikacyjnym o awans do Ekstraligi walczyć będą od soboty zespoły Karlowych Warów i Kralup (z Opawą i Jihlawą), zaś w barażu o utrzymanie się w I lidze (również od 22 bm.) - Sokolow i Karwina (ze zwyciężcami II-ligowej nadbudówki - Znojmem i Trzebiczem). Lokaty drużyn z powiatu karwińskiego w dolnych rejonach tabeli na pewno nie satysfakcjonują kierownictwa obu klubów, a także kibiców i sponsorów hawierzowian, jak i karwińskiego beniaminka. W sitach i możliwościach hokeistów HCH i KSK były niewątpliwie wyższe lokaty. Mecze ostatniej kolejki stały się już tylko formalnym wypełnieniem obowiązku.

◇ **HAWIERZÓW - PRZERÓW 5:5 (3:0, 2:4, 0:1).** Na zakończenie sezonu gracze obu drużyn północnomorawskich zaofiarowali kibicom (2050) bezsensowny hokej, upstrzony 10 golami. Przebieg gry przypominał klepsydrę. Sytuację najlepiej ilustruje kolejność bramek: 14. min. - **Pavlík** i obrońca **Vajdák** 2:0, 15. - **Sochorek** (w asyście Michálka) 3:0; 23. - Vodička 3:1, 25. - Kohut (po błędzie Pěknika) 3:2, 31. - Pahulák 3:3, 33. - junior Svozil 3:4, 36. - **Pogonin** (z podania Pěknika) 4:4, 39. - aktywny **Sochorek** (przy współpracy z Alipowem i Michálkiem) 5:4, 51. min. - Slaměnik 5:5, po czym oba zespoły zadowoliły się podziałem punktów. **Najlepsi gracze:** Grimm - Šebestů. Wykluczenia: 2 - 4, bez wykorzystania. Sędziował Šafarčik. **(ms)**

◇ **KRALUPY - KARWINA 4:1 (3:0, 1:1, 0:0).** Obu zespołom zabrakło już motywacji. Gospodarze przed meczami o wejście do Ekstraligi nie chcieli przegrać i już między 8. a 13. minutą strzelili 3 bramki. W II tercji słabego Hlinkę w bramce KSK zmienił młody Bibeň, potwierdzając, że w przyszłości będzie z niego pociecha. Wyróżniał się również bramkarza gospodarzy - Tóth. Honorowego gola dla KSK strzelił w połowie meczu (31. min.) **Potočný** (na 3:1), lecz ostatnie słowo mieli w 36. min. hokeiści Kauczuku, po czym oba zespoły bardziej były już myślami przy kolejnych - ważniejszych dla siebie spotkaniach. Wykluczenia: 3 - 3, bez wykorzystania. Widzów tylko 900. Sędziował Štěpán. **(r)**

KOŃCOWA TABELA I LIGI:

1. Becherówka K. Wary	52	71	186:125
2. Kauczuk Kralupy	52	66	170:120
3. HC Jitex Pisek	52	63	185:137
4. Kometa BVV Brno	52	57	165:146
5. HC BM Beroun	52	54	170:162
6. HC Przerów	52	53	142:144
7. Rebel H. Brod (8)	52	52	155:141
8. Wajgar J. Hradec (7)	52	51	142:163
9. HC St. Liberec (10)	52	50	144:155
10. HC Hawierzów (9)	**52**	**49**	**161:163**
11. SPORT Prościejów	52	46	165:176
12. Sn Ujście n/Labą	52	44	147:200
13. KS Karwina	**52**	**37**	**153:180**
14. HC CHZ Sokolow	52	35	129:202

Pierwsze barażowe mecze (na 4 zwycięstwa) KS Karwina - Trzebicz rozegrane zostaną w sobotę i w niedzielę o godz. 17 na karwińskiej tafli. **(Opr. EF)**

POD ZNAKIEM PIŁKI

◆ **DOBIEGŁA KOŃCA I liga halowego futbolu.** W ostatnich meczach **BAT Hawierzów** przegrał dość niespodziewanie u siebie z Jilemnicą 1:3 i pokonał Ml. Bolesław 1:0; Przerów - Teplice 3:2 i Dziećzyn 5:0. **Końcowa klasyfikacja:** 1. **PS Przerów** 33 pkt., 2. **BAT Hawierzów** 31, 3. Farby Lakiery Dziećzyn 24, 4. Himmer Ml. Bolesław 23, 5. **KSK CEG Hlučyn** 21 pkt. itd. Najlepszym graczem I ligi ogłoszony został **Kodenko** (BAT).

◆ **W KOLEJNYCH SPOTKANIACH I ligi mini futbolu Sn Hawierzów** przegrał w Kostelcu z DFC Praga 1:4, ale pokonał Damned Praga w identycznym stosunku i wyszedł po 24. kolejce z 11. na 10. miejsce lepszym bilansem bramek przed Dekorę Hlinsko (po 23 pkt.). Prowadzi Jistebnik przed Mikeską Ostrawa (po 64 pk.) i DFC Praga (57 pkt.).

◆ **SPARRING Sn Żuków Górny - Sj Cz. Cieszyn 2:0. (am)**

◆ **I LIGA: FC KARWINA - SLAVIA PRAGA.** Spotkanie outsidera z aktualnym mistrzem RC i liderem tabeli (po 19 kolejkach) rozegrane zostanie już jutro, tj. **w piątek o niezwykle wczesnej godzinie 14.30** na Kovonie (o 16.30 rozpocznie się bowiem telewizyjny mecz Sparta - B. Ostrawa). Slavia ponadto przed wtorkowym praskim derby ze Spartą pragnie mieć również 3-dniową przerwę na regenerację sił. Jesienią "czerwono-biali" wygrali z FCK 5:1 i są wysokimi faworytami również w jutrzejszym spotkaniu. Sędziuje Jirků. **(h)**

Nadbudówka

✪ **EKSTRALIGA HOKEJA: PARDUBICE - TRZYNIEC 6:1 (2:1, 2:0, 2:0).** W 3. meczu ćwierćfinałowym play off, tym razem na wschodzie Czech, nie udało się naszym hutnikom przechytrzyć dobrze kombinacyjnie i z werwą oraz bardziej skutecznie walczących gospodarzy, dopingowanych przez **9 tysięcy kibiców** (komplet). Nietaktycznie grających trzyńczan zgubiły proste błędy w zagrywce i naiwne faule, które kosztowały ich w ostatecznym rozrachunku i wiele sił.

Prowadzenie zdobyła "Ubezpieczalnia" już w 3. min. ze strzału Blažka między parkanami Biegła. Nadzieje na wyrównaną walkę trwały tylko w I tercji, kiedy to obrońca **Sekerář** wyrównał w 13. min. na 1:1; jednakże w 18. było 2:1 zasługą Rosjanina A. Cypliakowa (wszystkie 3 bramki padły w przewadze liczebnych). W II tercji strzały coraz bardziej nerwowych trzyńczan likwidował bramkarz Barta. Gospodarze natomiast podwyższyli w 28. i 39. min. na 4:1. Przed 4. bramką sędzia Kolísek "odpuścił" im jednak faul na ich nieboskiej linii. W III odsłonie lekko kontuzjowanego Biegła zmienił Lucák. Nie obyło się bez bokserskich potyczek. Piernikarze "dobili" gości w 54. i 60. minucie.

Po tym meczu **stan serii brzmiał 2:1 dla Pardubic.** O ich awansie do półfinałów zadecydować wczorajsze zwycięstwo 6:0 (3:0, 1:0, 2:0) Tym samym trzyńczynie odpadli u dalszych rozgrywek play off. **(m)**